ԱՐՏԱՐԱԲԱՏ
SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº 529
Miércoles
24 de
Mayo
de
1989

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Հաղորդագրութիւն

ԱՊՐԻԼ 24-ի, ՄԱՅԻՍ 28-ի ԵՒ ԵՌԱԳՈՅՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը կը շնորհաւորէ հայրենի ժողովուրդն ու պետութիւնը եւ կ'ողջունէ զանոնք, Օսմանեան Թուրքիոյ մէջ հայերու 1915 թուականի ցեղասպանութեան դատապարտման մասին հրապարակուած հանրապետական օրէնքին առիթով, որ ո՛չ միայն Ապրիլ 24-ը կը հռչակէ ցեղասպանութեան զոհերու օր, այլեւ կ'առաջադրէ Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Խորհուրդի նախագահութեան որդեգրել տալ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումն ու դատապարտումը:

Մայր Հայրենիքի մէջ ծաւալող հրապարակայնութեան եւ ռամկավարացումի ոգին այսպիսով արձանագրած կ'ըլլայ կարեւորագոյն նուաճում մը, որ Կուսակցութեանս հիմք կու տայ առաջին առիթով առաջարկելու՝

ա.- Հանգուսփեանական նոր սերունդի մը 1918-ի Մայիս 28-ը ճանչնալ իբրեւ գոյառման թուականը հայկական նոր պետականութեան՝ մեր վերջին թագաւորութեան անկումէն շուրջ վեց դար ետք իրագործուած հայ քաղաքական բոլոր հոսանքներու համագործակցութեամբ՝ որուն յաջորդող Մայր Հայրենիք Հայաստանի խորհրդայնացումը 1920-ի Նոյեմբերի 29-ին եղաւ մեր ժողովուրդին համար փրկութեան եւ վերածնունդի դարձակէտ:

Այսպիսով ո՛չ միայն վերարժեւորուած կ'ըլլայ պատմական նշանակալի իրողութիւն մը, այլեւ հնարաւոր կը դառնայ Մայր Հայրենիքի շուրջ սփիւռքահայ կարգ մը հատուածներու աւելի խանդավառ բոլորումը, որուն համար Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնս պայքարած է տասնամեակներ շարունակ, եւ որուն արդիւնաւորումն է որ գոհունակութեամբ կը դիմաւորէ վերջին տարիներուն:

Այս առիթով, նաեւ Հայկական Խ.Ս.Հ.Ի Գերագոյն Խորհուրդին կ'առաջարկենք ներկայ զարգացումներու լոյսին տակ վերաքննութեան ենթարկել եւ յստակ դիրքորոշում որդեգրել Եռագոյնի մասին:

բ.- Իբրեւ մեր ժողովուրդի հերոսներ ճանչնալ բոլոր այն անբասիր եւ անձնուրաց յեղափոխականներն ու հայդուկները, որոնք իրենց կեանքին գնով մատուցեցին անգնահատելի ծառայութիւններ: Առ այդ, առաջին հերթին Մայր Հայրենիք փոխադրել աճիւնները Զօրավար Անդրանիկին, Մկրտիչ Փորթուգալեանին, Արմենակ Եղարեանին ու Միհրան Տամատեանին:

գ.- Նոյնպէս Մայր Հայրենիք փոխադրել աճիւնները մեր ժողովուրդի մշակութային արժէքներուն՝ Արփիար Արփիարեանէն ու Վահան Թէքէեանէն մինչեւ Լեւոն Շանթ ու Նիկոլ Աղբալեան:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Մայիս 18, 1989

Comunicado

Sobre el 24 de Abril, 28 de Mayo y la bandera tricolor

La Organización Demócrata Liberal Armenia (Ramgavar Azadagan) felicita al Gobierno y al Pueblo de la Madre Patria, y los saluda con motivo de la publicación de la Ley referente a la condenación oficial del Genocidio Armenio de 1915 perpetrado por Turquía Otomana, que no sólo proclama el 24 de Abril como Día de los Mártires del Genocidio, sino que propone a la Presidencia del Consejo Supremo de la Unión Soviética que pronuncie su reconocimiento oficial del Genocidio Armenio, y que lo condene.

Así, el espíritu creciente de democracia y perestroika en la Madre Patria habrá marcado la conquista más importante, la que permite a nuestra Organización -en primera instancia- proponer:

A) Mediante una nueva ley republicana reconocer el día 28 de Mayo de 1918 como la fecha de aparición del nuevo Estado Armenio, que se concretó con la cooperación de todas las corrientes políticas, después de seis siglos de la caída del último monarca armenio, y la sovietización de la Madre Patria el 29 de Noviembre de 1920, que sucedió a este nuevo Estado y fue para nuestro pueblo un punto de partida para su salvación y renacimiento.

Así, no sólo se valoriza un hecho histórico significativo, sino que ello permitirá a algunos sectores de la Diáspora rodear a la Madre Patria con entusiasmo fervoroso, para lo cual nuestro partido Ramgavar Azadagan ha luchado durante décadas y cuyos frutos estamos cosechando con satisfacción en estos últimos años.

En esta ocasión también proponemos al Consejo Supremo de la República Socialista Soviética de Armenia que reexamine, bajo la luz de las actuales circunstancias, el tema de la bandera tricolor y tome decisiones claras al respecto.

B) Que reconozca como héroes de nuestro pueblo a todos los revolucionarios y fedayines abnegados e irreprensibles, quienes, con el costo de sus vidas, ofrecieron inapreciables servicios al Pueblo Armenio.

En este sentido, y como primer paso, proponemos trasladar a Armenia los restos del General Antranik, de Meguerdich Portugalian, de Armenak Iegarian y de Mihran Damadian.

C) También corresponderá trasladar a la Madre Patria los restos de valores culturales de nuestro pueblo, desde Arpiar Arpiarian y Vahan Tekeyan, hasta Levon Shant y Nigol Aghpalian.

CONSEJO CENTRAL
ORGANIZACION DEMOCRATA LIBERAL ARMENIA
(Ramgavar Azadagan)

18 de mayo de 1989

Grito de Libertad

El 25 de mayo de 1810 se concretó el grito de Libertad de un pueblo que se sabía seguro para andar por sus propios medios, sin tutelas ni ataduras,
Y en la Plaza Mayor, ese día, nació la Patria Argentina.

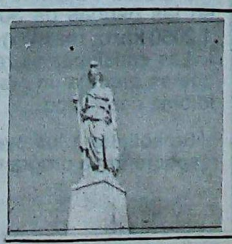

SAN PABLO

Na França: um ato de solidariedade

Cantores franceses, liderados por Charles Aznavour, interpretaram a música "Pour Toi, Armenia", num ato de solidariedade as vítimas do terremoto ocorrido na Armênia.

A seguir, publicamos a tradução da música, feita pelo Departamento de Jovens Armenig da UGAB - São Paulo:

Por tí, Armenia

Tuas primaveras florescerão ainda
Teus belos dias renascerão ainda
Após o inverno, após o inferno
Tudo crescerá, cheio de vida
Para tí, Armenia.

Tuas estações cantarão ainda
Tuas crianças construirão mais forte
Após o horror, após o medo
Deus cuidará de seu solo devastado
Para tí, Armenia.

O mundo se levantou
O mundo está contigo
Para tí, povo esquecido
Ele abriu seu coração
E estendeu suas mãos

Mesmo que tu maldigas tua sorte
Em teus olhos posso ver,
[illegible] de esperança
Uma chama, uma vontade
De tomar teu destino entre tuas mãos
Com braços e corpo.

Armênia,
Haiastan!...

Letra: Charles Aznavour

Música: G. Garvarentz

SERVICIO DE RELACIONES HUMANAS
(Sin fines de lucro)
Reserva total
Martes - Jueves - Sábados
15 a 19 Horas
40-4378

EMISIONES DE RADIO EREVAN PARA SUDAMERICA

Nuevos programas especiales para Sudamérica. Radio Ereván transmite diariamente desde Armenia en las bandas de 30 y 24 metros, en 9.875 y 1.2050 khrtz, de 19.00 a 20.00 hs.

Las emisiones se realizan en armenio, tras las que se efectúa un resumen de la información en idioma castellano.

Se solicita a los oyentes enviar sus opiniones respecto de la programación.

Dirección de Radio Ereván

Luego de su alejamiento

Alberto Parsechian se confiesa para todos

(Esta nota fue realizada antes de que el Deportivo Armenio se midiera con Estudiantes de La Plata).

El martes Armenio caía con Central y se estaba comentando la renuncia de Parsechian, razón por la cual fuimos a verlo.

- Alberto, ¿por qué te fuiste y cuándo decidiste hacerlo?

- No, la decisión no la tomé yo, fue la Comisión Directiva que resolvió mi retiro del cargo. Por eso yo me voy del Deportivo Armenio, aunque quería quedarme hasta el último partido, tal como les hice saber a los muchachos el miércoles cuando me fui a despedir. Sinceramente, esta

despedir. Sinceramente ésta es la pura verdad.

- En una palabra, "te echaron..."

- No se si fue de esa manera, lo cierto es que yo quería terminar el campeonato y jamás pensé en renunciar, ya que sabiendo que no pertenecía al Club, quise estar hasta el último momento junto a los muchachos y me presenté para dirigir la práctica el día miércoles. Ahora sólo puedo desearles la mejor suerte del mundo, porque creo que hay elementos para mantener la categoría.

- Con lo que decís entiendo que no vas a volver a Armenio.

- Pasa que uno se encuentra a veces con sorpresas como éstas y piensa que lo que hizo anteriormente no lo consideran, y por ahí hablando del tema queda resentido por lo que ocurrió, pero en estos momentos no sé qué contestar, porque soy un armenio y cuando la colectividad me llama para colaborar en algo, incluso fuera del fútbol, siempre estoy dispuesto. Pero la verdad hoy no sé qué decirte.

- Después de lo que pasó, ¿cómo estás?

- Bien, otra vez trabajando acá en la fábrica (lugar donde fui a entrevistarlo), y esperando a ver si se concreta alguna posibilidad de algún equipo, ya que tengo propuestas de clubes del Nacional "B" y una oferta para ir a Paraguay, aunque no hay nada seguro.

- Haceme un balance de tu regreso al Deportivo Armenio...

- Dirigí durante 19 partidos y analizando considero que si Armenio desciende es gran parte por la mala suerte, y si no fijense en los partidos con Central, y en la cantidad de veces que se perdió en los últimos minutos. Creo que el único que nos ganó ampliamente fue Argentinos, y eso que también sacamos importantes resultados con rivales de renombre y no se notó tanto la diferencia. Insisto en que esta vez la fortuna no estuvo de nuestro lado y contra eso no hay nada que hacer.

- ¿Es sólo la fortuna?

- En esta instancia sí, además de todas las dificultades, como no poder hacer pretemporada en el receso, cuando practicábamos en doble turno con jugadores que iban y volvían; y eso no sirve. Por eso estoy satisfecho con mi labor y con la conciencia tranquila, pues puse a quien crí conveniente, y bueno, desgraciadamente la cosa no fue tan bien, pero te repito que Armenio puede salvar y ojalá así sea.

-¿Pensás que fracasaste, de acuerdo a sus espectativas?

- No hablemos de fracaso, habría que ver el plantel que yo heredé. Los muchachos que jugaron se brindaron por completo, pero pese a todo el esfuerzo no alcanzó. Por eso estoy tranquilo, al igual que estarán ellos, por haber hecho todo lo posible para que las cosas vayan bien.

- ¿Por qué Armenio está con un pie en el descenso, contando aparentemente mejor plantel que el año pasado?

- Yo no puedo opinar de la época en la que no estuve, pero creo que la situación viene de arrastre, ya que hubo un plantel de 38 profesionales, por lo que me ví obligado a hacer una selección, para quedarme finalmente con los que en mí opinión me convenían, y encaré las cosas con ese grupo a partir de ese momento.

-Ahora friamente, ¿no creés que Armenio está penando por su planteo especulativo de algunas ocasiones?

- Los resultados se dan como se tienen que dar. La gente quizás esté confundida en pensar que yo siempre busco especular. Lo que pasa es que uno es conciente contra quién está jugando y de sus limitaciones y sobre esa base planifica el juego. Si yo tuviera equipo de estrellas saldría de otra manera, como en el Nacional "B", donde contaba con elementos para ganar los partidos y así fue. Pero la divisional cambió y el nivel es otro, y no se pudieron traer los refuerzos necesarios, razón por la cual sufrimos las consecuencias.

- Al volver dijiste que sólo pedías trabajo y honestidad, ¿lo conseguiste?

- Sí, de parte de todos los que elegí para el último tramo.

-¿Influyeron para llegar al presente los problemas internos que hubo en el plantel?

- No, al contrario, para mí fortalecieron la convivencia.

Hasta aquí había respondido todo como es su costumbre, pero en él se advertía cierto disconformismo, por e-

(Cont. en Pág. 16)

LOS OCHO MESES DE EVELYN

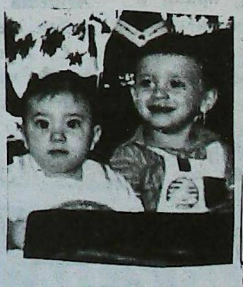

Recientemente Evelyn Esdian Boyadjian celebró sus ocho meses de edad en medio de la alegría de sus padres, Osvaldo Boyadjian y Beatriz Baez de Boyadjian, su hermanito Javier Dikran, sus primitos y parientes.

Restaurant
COLBEH MELAHAT
Colbeh
en Iraní, significa un pequeño lugar que suma los sentidos: hogar, pequeña casa, nido humilde, recinto acogedor, refugio de la amistad y del amor.
Esta es la COLBEH de MELAHAT
Av. del Libertador 13.041, Martínez
Reservas: 793-3955

Armenia al día

Gasoducto en Artsaj

Se encuentran muy adelantadas las obras del gasoducto que se está instalando en la zona de Artsaj. El mismo atravesará los poblados más remotos, pues la tarea planteada por la Asociación Industrial de Gasificación es que este fluido llegue a toda la región autónoma. Asimismo esta entidad construye, en Stepanakert, viviendas, invernaderos y un jardín infantil. Se dice, también, que esta ayuda se extenderá al abandonado poblado de Sjtorashen.

Zvartnotz adquiere estado internacional

Desde el 14 de abril el aeropuerto de Zvartnotz, en Erevan, ha tomado status internacional, habiéndoselo declarado así mediante una ceremonia llevado a cabo en el mismo aeropuerto.

Los vuelos Erevan-Zurich que desde hace un tiempo se están llevando a cabo, fueron la avanzada de una línea aérea permanente que unirá distintos países del mundo con Armenia. Así, a fines de mayo Erevan se unirá con Los Angeles en los Estados Unidos.

La oficina local de Aeroflot ha establecido ya contactos con la compañía norteamericana "Intertours Corporation" a los efectos de constituir una empresa aérea mixta. Asimismo Armenia ya está pensando en levantar en Erevan un centro de comercio y un hotel también internacional.

La gira del conjunto "Ajtamar"

Un mes duró la gira que el conjunto erevanés "Ajtamar" realizó visitando las casas de descanso y sanatorios del litoral del Cáucaso, en el Mar Negro, donde se hospedan los damnificados por el terremoto de diciembre pasado. Los artistas ofrecieron conciertos en las ciudades de Tuapse, Anapa, Guelendzhik y Sochi. El director del conjunto, Ruben Gaboyan, manifestó que nunca antes había tenido experiencias tan conmovedoras. Nuestra tarea fue simple pero fundamental: tratamos de aliviar el dolor de los damnificados e infundirles nuevos ánimos para vivir. Resultó muy grato oír a nuestros espectadores acompañarnos en las canciones.

Exposición dedicada a la Patria

Acaba de inaugurarse en Erevan una exposición que lleva por título **"Querida Patria"**. Allí están representados todos los estilos de la pintura así como de la escultura y la gráfica. Allí están los artistas armenios de diferentes generaciones. Muchas de las obras expuestas muestran lugares y formas de vida de las diferentes repúblicas soviéticas. La juventud se encuentra ampliamente representada a través de muchas de sus obras.

Premio a Silva Gabudikian

En el certamen internacional literario realizado en Reggio (Italia), la poetisa armenia Silva Gabudikian fue galardonada con el Premio Literario Italiano "Noside". En una breve intervención ante las cámaras televisivas, la poetisa relató cómo los armenios están actualmente haciendo renacer sus aldeas y ciudades, a la vez que agradeció al pueblo italiano la gran ayuda y solidaridad manifestadas en esta oportunidad.

Los monumentos antiguos de Garní llevados al libro

Acaba de editarse, en idioma ruso, una monografía titulada "Arquitectura de Edificaciones Antiguas en Garni". Garní es un centro histórico que no está lejos de Erevan. En esta ciudad se conserva el templo antiguo erigido en el primer milenio antes de nuestra era, y que es motivo de la admiración de los turistas y del estudio de los científicos.

Es autor del libro Alexander Sahinian, arquitecto que durante muchos años tuvo a su cargo los trabajos de restauración en Garní, y que ahora está ocupado en investigar sobre ese monumento. Por su obra y por su espíritu investigador, Sahinian ha merecido el premio Arquitecto Toros Toramanian.

Exposición "Encrucijadas de la Historia"

Las obras de los pintores armenios son parte fundamental de esta exposición dedicada a presentar la historia secular y actual de Armenia. La muestra incluye obras de representantes de varias generaciones de maestros de la pintura, y entre los protagonistas allí retratados se encuentran figuras como la del legendario antecesor de los armenios, Haig, famosos combatientes, destacados deportistas, artistas y personajes del trabajo y de la cultura.

Esta muestra tiene lugar en la sala de exposiciones de Erevan.

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438 PISO 7º
T.E. 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

Municipalidad Ciudad de Buenos Aires
Secretaría de Cultura
"CORO SHNORHALI"
Viernes 2 de Junio, 20 Hs.
Instituto Pestalozzi
Freyre y Pampa, Capital

LIGA DE JOVENES

CURSO DE FOTOGRAFIA
Adolescentes y Adultos
Gratuito
Apertura 16 de Mayo
Jueves de 19,30 a 21,30
Inscripción Armenia 1322

Taller Libre de Dibujo y Pintura
Gratuito
Adolescentes y Adultos
Profesor Eduardo Markarian
Horario: martes 19,30 a 21,30 hs.
Apertura: MARTES 30/5 - 19,30 hs.
Inscripción: Armenia 1322

COMISION DE DAMAS

Almuerzo - Juego - Te
Restaurante La Baie
Miércoles 31 de mayo, 12 Hs.
CRAMER 1733

CLASE ESPECIAL DE COCINA
A cargo de MARCELA GANDULFO
(nieta de Petrona C. de Gandulfo)
Martes 6 de junio, 16 Hs.
Armenia 1322 - Capital

Asesoría técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7º B. Capital
TE. 49-1942/1886

Ayuda a minusválidos y ancianos

Julieta Amirjanian entrevista a Nariné Balayan, Ministra de Seguridad Social de Armenia

Después de la catástrofe ocurrida en Armenia el 7 de diciembre del año pasado, hubo muchos que quedaron más desamparados que antes: fueron los minusválidos y los ancianos. Para interesarnos por ellos y por su estado futuro, entrevistamos a la Ministra de Seguridad Social de Armenia, Nariné Balayan, y esta fue la entrevista.

-¿Qué posibilidades tiene su Ministerio para prestar ayuda a la gente cuya situación es difícil en extremo?

- El terremoto fue una dura prueba para nosotros, que puso al desnudo nuestra mala preparación para este tipo de situaciones. Sin embargo hicimos todo lo que estuvo a nuestro alcance. Por ejemplo, destinamos tres millones de rublos en ayuda a los minusválidos y ancianos de la zona afectada por el sismo. Si bien puede pensarse que esta fue una ayuda miserable comparándola con la prestada a los otros damnificados, debe considerarse que es mucha si se tienen en cuenta las pocas posibilidades de este Ministerio, que sólo cuenta con 65.000 rublos destinados a la ayuda, durante el año, en toda la república.

-¿Existen datos estadísticos precisos sobre el número de minusválidos existentes después del terremoto?

- Ultimamente su número aumentó en 8000, pero los datos se van precisando y ello nos produce serios problemas. Estas personas necesitan ser sometidas a tratamiento médico y, también necesitan urgentemente tener una vivienda o una plaza donde vivir. También necesitamos unos cuatrocientos medios de locomoción, y brindarles tratamiento efectivo en sanatorios, balnearios, etc. En Armenia son pocas las casas para ancianos, dado que su atención corría tradicionalmente a cargo de sus parientes, aunque ellos fueran lejanos. Pero ocurre que después del terre moto muchos ancianos perdieron a esos parientes; ello nos obligó a construir dos edificios con confortables departamentos con dos habitaciones, con servicios públicos y gabinete con terapéutica médica y laboral. Asimismo, como una nueva forma de organización de vida en los ancianos sin familia, estamos creando centros territoriales de servicios a los mismos. Ellos están en Ereván, Leninakán y Kirovakán. También pensamos en servicios para quienes prefieren vivir en casa ya hemos firmado contrartos con estudiantes dispuestos a atende a estos ancianos tres veces por semana.

-El problema mas importante y doloroso son los niños inválidos ¿qué es lo que se está haciendo para ellos?

- Todas las tareas relacionadas con este problema las cumpliremos en cooperación con el Ministerio de Salud Pública, los Comités de Educación, Cultura Física y Deporte. Resulta difícil organizar a fabricación de prótesis. Mientras se reconstruye la fábrica de prótesis en Erevan, una parte de los niños inválidos es atendida en Leningrado, otra en el extranjero. Mantenemos lazos de cooperación con la organización internacional **Médicos sin fronteras.** Hay muchos problemas a este respecto y, naturalmente, nuestro Ministerio no puede solucionarlos todos si no existe una acción mancomunada.

-¿Qué ayuda recibe su Ministerio?

- La estamos recibiendo desde los primeros días siguientes al cataclismo, tanto de las repúblicas soviéticas como del extranjero. Ya en las primeras semanas nos llegaron: ropa invernal, de Afganistan, cochecitos plegables para inválidos, de Polonia, medicinas de Alemania, Estados Unidos, Bulgaria y Checoslovaquia, máquinas de coser de Italia. Pero lo más importante para nosotros es el propósito de la Liga Internacional de Sociedades de la Cruz Roja y la Media Luna Roja de ayudarnos a organizar la producción de prótesis y a construir centros de rehabilitación.

- ¿Existe ya un acuerdo concreto?

- Si, en diciembre pasado acordamos con el Movimiento Ayuda de Berlín a Armenia el suministro de equipos de las firmas Shine y Otto Bock para nuestras empresas productoras de prótesis y calzado ortopédico. Suponíamos que dicho movimiento participaría en la reconstrucción y equipamiento de la casa-internado de Leninakán para 150 personas. Pero hasta ahora no tenemos una confirmación concreta. En el mes de enero la misma liga internacional ofreció sus servicios para construir en Armenia, en forma no reembolsable, un centro de rehabilitación (600 plazas) para enfermos con traumas en la columna vertebral. Ello traería aparejado la instalación de una fábrica de prótesis.

Tenemos también otras propuestas. Por ejemplo la organización HOPE (EE.UU.), y el programa televisivo "Encrucijada del Cristianismo" (Canadá), quienes nos han hecho llegar planes de ayuda. También merece especial destaque la importante ayuda que nos ha brindado y nos sigue brindando la diáspora armenia en los países donde está asentada. Quiero expresar nuestra profunda gratitud a cuantos se interesan por nuestro país y por los miles de damnificados que produjo el terremoto.

Vartan Matiossian en Armenia

Merced a una gentil invitación cursada por el Comité de Relaciones Culturales con los Armenios de la Diáspora, el joven investigador y traductor Vartan Matiossian estuvo recientemente en la Madre Patria, realizando un viaje de estudios. Su estadía en Armenia se extendió entre el 22 de febrero y el 2 de abril.

Durante ese lapso, Matiossian realizó una intensa búsqueda bibliográfica en la Biblioteca Científica Fundamental de la Academia de Ciencias e Investigaciones de Archivo del Museo de Literatura y Arte **"Eghishé Charénts"**. Paralelamente mantuvo numerosas entrevistas con científicos de los Institutos de Historia, Lengua, Arqueología y Etnografía, y Literatura de la Academia de Ciencias, de la Universidad Estatal de Ereva, del Matenadarán, intercambiando opiniones acerca de puntos vinculados con sus investigaciones sobre el origen del pueblo armenio y la literatura épica. También se entrevistó con escritores, críticos y profesores de literatura, miembros de la Unión de Escritores, en referencia a su labor como traductor. Asimismo, tuvo numerosos encuentros con investigadores de la sección de Historia de las Comunidades de la Diáspora de la Academia de Ciencias de la Enciclopedia Armenia y del Archivo Histórico Central, en relación a la historia de la comunidad armenia en la Argentina.

Numerosos medios de prensa se hicieron eco de su visita. Fue reporteado por el diario **"Sovetakán Haiastán"**, el trisemanario **"Avangard"**, el semanario literario **"Grakán Tert"**, el semanario **"Hayreniki Dzayn"**, el semanario infantil **"Pioner Kanch"** y el mensuario juvenil **"Garún"**. También fue entrevistado por el programa juvenil y por la sección de emisiones para la diáspora de Radio Erevan.

Durante el corriente año, artículos científicos de su autoría aparecerán en **"Lraber"** (órgano mensual de la Academia de Ciencias), **"Bamber Erevaní Hamalsaraní"** (órgano cuatrimestral de la Universidad) y **"Sovetakán Graknutiun"** (órgano mensual de la Unión de Escritores).

Además de su labor científica, el joven estudioso visitó distintas zonas del país: la Santa Sede de Etchmiadzín, las ruinas de Zvartnotz, el templo pagano de Garní, el monasterio de Gueghard, la ciudad de Kamó y el lago Seván, la aldea de Udján, la ciudad de Sisián y el monasterio de Tatev (zona de Zanguezur), la devastada Leninakán y la aldea de Sovetashén (pueblo natal de Paruir Sevak), además de los principales sitios de interés de Ereván.

De regreso en Buenos Aires, Vartan Matiossian se halla abocado a la continuación de sus estudios y a la puesta a punto de una antología poética de Paruir Sevak en idioma castellano.

Cabe señalar que el decano de la prensa armenia actual, la revista armenológica **"Bazmavep"** de la Congregación Mekhitarista de Venecia, incluye en su número de 1988 un artículo de Vartan Matiossian en idioma armenio, titulado **Acerca de la Historia del Descubrimiento del David de Sasún.** El mismo Matiossian ha colaborado en el libro **"Ages et usages de la langue arménienne"**, de Marc Nichanian, de muy reciente aparición en París, con una sección titulada **Cuestiones de Origen".**

CASA Rivera
CORALLC, CUFARO Y CIA.
. Remises
. Sepelios
. Traslados
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902- T.E.: 773-2800/772-3288

TERKA
S.A.C.I.F.I. y A.
Fábrica de tejidos
Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
TE. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. TE. 37-3829/6102

Sumgait, entre la rabia y la libertad

Por MARTIN KESKISKIAN

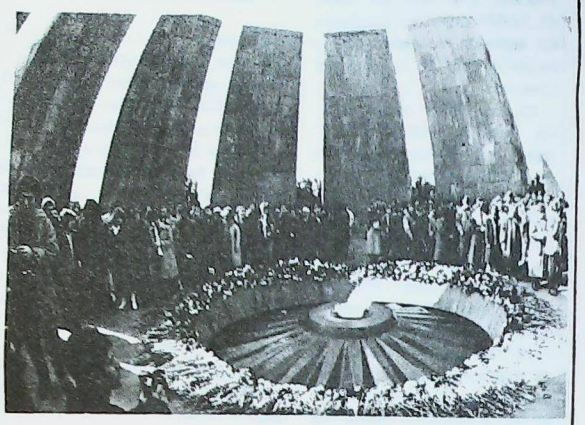

Todas las fotografías que ilustran esta nota fueron tomadas por su autor en Erevan (Armenia).

Desde tiempo inmemorial todo ser viviente de este planeta (el único que conocemos), racional o irracional, siempre ha soñado con vivir libre e independiente. Ello ocurre desde la época de las cavernas cuando el "homo sapiens" defendía el encuadre de lo que él delineó como su propiedad, no permitiendo que extraños avasallaran o invadieran su zona habitacional, como también lo hacían las otras criaturas salvajes que convivían con ellos.

A través de los siglos el hombre y los animales siguieron luchando por su libertad, porque a medida que crecía la humanidad también crecía su inteligencia, y a medida que ésto avanzaba, también daban pasos agigantados sus ansias de poder y de dominación; lógicamente, ésto no es novedad para nosotros ya que la historia nos lo dice claramente describiendo las grandes guerras de conquista llevadas a cabo por los poderosos sobre los débiles, aunque en última instancia siempre surgió el grito de libertad. ¿Acaso al más salvaje o pasivo de los animales le gusta vivir enjaulado por más comodidades que pongan a su alcance? De ninguna manera, y mucho menos si le faltan las mínimas condiciones para vivir decentemente. Asimismo creo que no hay ser humano habitante de esta bendita tierra al que le gustaría vivir en estas condiciones, y a nosotros los armenios, menos.

Hace casi 70 años nos fue quitado, muy arbitrariamente, otro pedazo de nuestra pertenencia legítima por un señor que se creyó amo y señor de lo ajeno, entregándoselo a quienes no tenían nada que ver con nosotros, y el armenio soportó, estóica y calladamente, este avasallaje y esperó, esperó, hasta que otro señor mucho más inteligente y comprensivo se dio cuenta de la injusticia e hizo lugar al reclamo de los armenios y ¿cuándo no?, aquí se hizo notar la protesta de los que, **sin ningún tipo de razón para reclamar por lo que les habían regalado años atrás, y organizaron una matanza de sus vecinos con los que se habían sentado a comer en mesas cordiales y amistosas. Pero luego se vio que no existía tal cordialidad y amistad.**

El pueblo armenio sufrió esta atrocidad el 28 de febrero de 1988 en la ciudad de Sumgait (Azerbaijan) perpetrada por los azeríes, y ello fue porque reclamó -con justa razón- lo que le pertenece, la zona de Artsaj (Gharabagh Montañoso) donde prácticamente toda su población -casi el cien por ciento- son armenios, desde hace varias centurias.

A un año de estos hechos, exactamente el 28 de febrero de 1989, tuve la oportunidad de presenciar en Erevan cómo toda una nación rendía homenaje a los caídos en Sumgait y, autorizada por el gobierno, se efectuó la Marcha del Silencio hacia la colina de Dzidzernagapert, marcha que comenzó con las primeras luces del alba y continuó hasta muy entrada la noche. Vi desfilar miles y miles de mis connacionales con los dientes muy apretados por la rabia de lo ocurrido un año atrás, con una flor en la mano para ser depositada frente a la llama perenne que recuerda el alma viva de nuestros Mártires, pero también con una Fe en su corazón, esperando el día de la reivindicación total que, a no dudar, llegará, porque también DIOS así lo quiere

No obstante, me pregunto, hay, existe una LIBERTAD total y absoluta?...

Después del terremoto

A CINCO MESES DEL TERREMOTO, ARMENIA CONTINUA SU RECONSTRUCCION

Erevan, (AP). Más de ocho mil monumentos arquitectónicos, testigos de la historia y el arte armenios, fueron dañados, y alrededor de 2300 destruídos completamente, tras el terremoto sufrido por esa república el pasado 7 de diciembre. A cinco meses del desastre, que dejó un saldo de 26.000 muertos, continúan los trabajos de reparación y reconstrucción de las ciudades afectadas.

En una charla con la agencia Novosti, Mkrtich Minasian, uno de los encargados de dirigir los trabajos de reconstrucción, dijo que los monumentos más dañados fueron los de la ciudad de Leninakán y los distritos de Stepanavan, Cugar, Spitak y nueve más ubicados en el centro del terremoto.

"Nuestros especialistas comenzaron a estudiar detalladamente todos los monumentos de la zona del sismo. Pese al complejo carácter de la tarea que resta, es un deber que no debemos omitir. Calculamos que se necesitan, como mínimo, entre 150 y 200 millones de rublos para reconstruír todos los edificios. El Estado asumió los gastos y ahora nos encontramos en la etapa de la limpieza que es responsabilidad de especialistas de talleres de restauración".

Por su parte, el Instituto "Arhestavratsia" prepara proyectos para que cada piedra de las iglesias y monasterios reconstruídos ocupe su antiguo lugar. Esos proyectos son estudiados por un Consejo integrado por historiadores, arqueólogos, arquitectos y etnógrafos.

Uno de los grandes problemas que afrontan es la falta de piedra y de picapedreros, por eso se está pensando en crear cursos para preparar jóvenes en ese oficio.

Aunque no se sabe exactamente cuánto tiempo demandará la reconstrucción total, se supone que ella no será menor de tres años. En los últimos días llegó a Armenia un grupo de expertos de la UNESCO, trayendo consigo un programa de ayuda a largo plazo para restablecer el patrimonio cultural del país.

REUNION DEL PARTIDO PARA TRATAR LA RECONSTRUCCION

Erevan, (AP). Los establecimientos preescolares y las escuelas que quedaron total o parcialmente destruídos a raíz del terremoto de diciembre, son los objetivos de principal prioridad en la actual reconstrucción armenia. De acuerdo con los planes trazados por los órganos dirigentes de esta reconstrucción, deben incorporarse primordialmente al servicio escuelas para 42.000 alumnos y establecimientos preescolares para 16.000 niños, las cuales deben estar terminadas en lo que resta del año en curso.

La comisión del buró político del Comité Central del partido consideró estas tareas en la reunión realizada en Erevan y presidida por el Vice-Presidente del Consejo de Ministros de la .U.R.S.S., Ivan Silaev.

Si bien a mediados de enero se reanudaron las clases en la república, ello se hizo en dependencias precarias levantadas rápidamente en las zonas del sismo. Actualmente equipos de profesionales diseñadores están ocupados en elaborar y entregar proyectos y documentos de presupuesto imprescindibles para el normal funcionamiento de los locales destinados a la enseñanza.

En la reunión del buró se criticaron ciertas insuficiencias serias en la reconstrucción. Las críticas fueron dirigidas particularmente contra el Comité nombrado a este efecto, por no haber terminado el exámen de 98 escuelas y establecimientos preescolares. El Comité prometió corregir los errores cometidos. Asimismo el buró examinó la marcha de los trabajos de construcción de viviendas y establecimientos culturales y públicos en Spitak, destacando la labor cumplida por el Comité de esa ciudad y las entidades incorporadas.

DANIELLE MITTERRAND EN ARMENIA

Erevan, 4 (AP). Danielle Mitterrand, la esposa del presidente de Francia, llegó hoy a esta capital.

La señora Mitterrand, quien se encuentra en la U.R.S.S. como presidenta de la Organización Social Humanitaria "France Liberte", partió a las zonas siniestradas. En Leninakán, donde estuvo durante casi dos horas, mantuvo largas conversaciones con los lugareños.

Los habitantes de Leninakán agradecieron cálidamente la ayuda brindada a Armenia por el gobierno, las organizaciones y los ciudadanos franceses, recordando que las primeras brigadas de salvamento llegadas a esa ciudad venían de Francia.

Danielle Mitterrand recorrió la zona, visitó el Centro de Diagnosis y las casas que construyen las brigadas francesas. En su recorrido estuvo acompañada por la presidenta de la Asociación de Sociedades Soviéticas de Amistad y Relaciones Culturales con otros países, Valentina Tereygkova, y por el embajador de Francia en la U.R.S.S., Ives Pagniez.

CONTRATO DE RECONSTRUCCION CON ITALIA

Acaba de firmarse un contrato con la empresa constructora italiana **INSO, según el cual esta empresa edificará en Leninakán un edificio destinado a policlínico.** Simultáneamente, el representante de dicha firma hizo entrega de un cheque de ayuda por valor de mil millones de liras italianas.

La firma **INSO** se ocupará de suministrar todos los materiales de construcción y, posteriormente, equipará el consultorio médico con instrumentos y muebles.

Juntamente con esta noticia se informa que, desde Bulgaria, están llegando a Kirovakán camiones cargados con casas prefabricadas en madera, destinadas a los vecinos de los poblados damnificados por el sismo. Este envío constituye una donación de la Cruz Roja búlgara.

LOS UCRANIANOS RECONSTRUYEN SARAPET

Constructores de la ciudad de Chernovtsi, en Ucrania, levantaron las primeras casas en la reconstrucción de la aldea de Sarapet, destruída por el terremoto. Estos profesionales trajeron consigo a destacamentos de obreros que llegaron con sus equipos y materiales correspondientes.

Los especialistas ucranianos construirán aquí no solamente viviendas, sino que ampliarán su tarea a un círculo infantil, un club, tiendas y una granja agrícola, todo lo cual totalizará la cifra de 5 millones de rublos.

Cabe señalar que en la rehabilitación de ciudades y aldeas armenias participan todas las repúblicas de la Unión Soviética.

UN MUSEO PARA LA HERMANDAD

Las cartas que los vecinos de la ciudad francesa de Bagneux enviaron a los ciudadanos de Kirovakán solidarizándose con su situación, tienen su ubicación en la Exposición del Museo de la Amistad de ciudades-partners, que funciona en dicha ciudad. Durante dos decenios se han efectuado intercambios de delegaciones, grupos artísticos, turistas, entre Kirovakán y Vagneux. También se celebra el Día Mundial de las Ciudades Hermanadas. Una de las calles de Kirovakán lleva el nombre de Vagneux, y en ella se encuentra un Monumento a la Amistad y a la Hermandad.

Mrs. G. Deukmejian,

Gloria Deukmedjian, esposa del gobernador de California, visita en el Hospital Centinela a un grupo de niños heridos en el reciente terremoto. El mismo día, el gobernador Deukmedjian se reunió con el resto de los niños en el Shriner Hospital, de Los Angeles. En ambos casos, los visitantes dieron regalos a los niños.

agasajos
banquetes
menu a la carta
UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA BUENOS AIRES
COMIDAS ARTESANALES
ARMENIAS
INSTITUTO PRIVADO MARIE MANOOGIAN
PROMOCION 1989
89
viernes 21 hs
comidas p/llevar
postres orientales
Los invitamos a cenar en un ambiente familiar
armenia 1322
773-2820 · 772-2617 · 982-1253 · 551-7768 · 432-7448
reservas

De La Nación

El respeto al trabajo modifica la realidad más que una revolución

Guy Sorman

Hace diez años, Gran Bretaña estaba dividida en dos. Por un lado, los ingleses que trabajaban -cada vez menos numerosos-, mal pagos, abrumados por los impuestos, despreciados por las elites políticas e intelectuales y, al fin de cuentas, totalmente desalentados. Por otro, los ingleses que vivían del Estado -providencia, burócratas y socorridos de toda especie que, en lugar de trabajar, se habían apoderado del aparato administrativo con la colaboración de los sindicatos, de los partidos políticos (todos los partidos) y la bendición del mundo universitario.

Londres. Las consecuencias de esta repartición de la Gran Bretaña era bien conocida, y muchas naciones del mundo se reconocerán en ella: la desocupación y la inflación.

La inflación, porque el Gobierno gastaba más de lo que le permitían sus recursos para satisfacer a su clientela: se compensaba la diferencia mediante la emisión de moneda.

La desocupación, porque los raros empresarios que sobrevivían a esta cultura de masas laborista estaban desalentados como para crear empleos.

Recordemos también que la mayoría de los observadores de la época disertaban sobre la inevitable declinación de Gran Bretaña, que atribuían con elocuencia a causas históricas profundas, y por lo tanto insuperables.

Intransigentes

Sólo un minúsculo grupo de "iluminados" se rehusaba a aceptar la necesidad de esta declinación y la atribuía no al sentido de la historia, sino a la influencia de ideas equivocadas, a políticas absurdas, y al espíritu de derrota de las elites. Este grupo de liberales intransigentes se enorgullecía de su gran antecesor Adam Smith y de su mentor contemporáneo, Friedrich von Hayek. Agrupados en pequeños círculos, ellos solos convirtieron a algunos dirigentes del Partido Conservador, en especial a Margaret Thatcher y a su Primer Ministro de Educación, Keith Joseph, a la economía de mercado y a la sociedad de libertad.

¿Cuántos ingleses saben actualmente lo que deben a este puñado de intelectuales, a cuya cabeza está Lord Harris of High Cross? Sin ellos, es probable que el Partido Conservador hubiera seguido siendo lo que era, es decir un Partido Laborista de derecha; quiero decir con ello que habría continuado compartiendo y aplicando la ideología social -estatista de sus propios adversarios. He aquí por qué, en la década de 1960 a 1970, poco importaba quién estuviera en el poder, ya que una misma política -fundada en el mismo consenso- reinaba de todos modos.

Fue pues la alianza entre los intelectuales militantes y los dirigentes conservadores la que cambió el curso de la historia al proporcionar una ideología a Margaret Thatcher. Esta victoria de la ideología, constante en cada elección desde hace 10 años, invalida otra idea recibida concerniente a la muerte de las ideologías. No se gobierna en Occidente sin ideología, y pretender no tenerla es casarse implícitamente con la de los adversarios.

El balance

Es fácil establecer el balance del thatcherismo: Gran Bretaña se ha puesto de vuelta a trabajar gracias a medidas técnicas que favorecen el trabajo y a un discurso moral que lo ha rehabilitado. Se trate de la disminución del impuesto a los réditos, de la estabilidad monetaria, de la pérdida de derechos de los sindicatos, de las privatizaciones masivas, no han tenido otro objeto que el de favorecer al trabajo productivo en perjuicio de las rentas de los burócratas, de las empresas públicas y de los aprovechadores del Estado-providencia. Y ello funciona, ya que el número de desocupados ha disminuido en 400.000 por año desde hace tres años, lo que coloca a Gran Bretaña a la cabeza de la creación de empleos en la Europa del Mercado Común.

Este brillante resultado, evidentemente, no desarma a los enemigos del liberalismo ¡que se indignan de que esta reducción de la desocupación no sea más rápida y completa!

Policía y Defensa

El thatcherismo ilustra otro aspecto importante del liberalismo, que no consiste en la ausencia del Estado, sino en una nueva distribución de sus atribuciones de manera clara y previsible. A medida que retrocedían las extravagancias públicas que pesaban sobre la producción, la señora Thatcher ha reforzado el poder tradicional de policía y de defensa.

Sin duda, la coherencia del thatcherismo no es total. Dos núcleos duros del laborismo han resistido bien hasta ahora: la escuela y la protección social. Los sindicatos de docentes han sabido impedir toda competencia entre escuelas, la que habría sido la única vía para mejorar su nivel. El sistema nacional de salud sigue siendo ruinoso y malo, pero, aparentemente, por el momento es un tabú electoral. No se desintoxica en diez años a un pueblo de treinta años de irresponsabilidad personal. Pero, en conjunto, la lección del thatcherismo es que el liberalismo funciona cuando uno quiere servirse de él.

(Traducción de Pedro J. J. Albertelli)

El Dr. Eurnekian en la Cámara

El 18 del corriente, el Secretario de Comercio Exterior, Dr. Eurnekian, almorzó con miembros y asociados de la Cámara Argentino-Armenia. Allí expresó ideas sobre la política referida a su esfera y, también, sobre las posibilidades de un intercambio comercial con Armenia. En la foto aparece el Dr. Eurnekian flanqueado por los Sres. Manuel Arslanian, Eddy Sarian, Jorge Torissian y Onnig Boyadjian.

Colegio Arzruní
UNA NUEVA PROPUESTA
Deliciosas y típicas comidas orientales en el Restaurante de nuestra Institución
Todos los viernes a partir de las 21 hs.
Festeje su cumpleaños - Aniversarios y Despedidas -
En un ambiente grato y familiar
Lo esperamos
JOSE MARTI 1562
Comisión de Jóvenes
RESERVAS AL 613-1733

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
SERVICE
REFORMA A BINORMA
AUDIO - VIDEO - T.V.
RETIRAMOS A DOMICILIO
National Panasonic
PHILCOLOR PHILCO
Talent JVC GRUNDIG
NEC PHILIPS
Ciudad de la Paz 1782 - Capital Federal
783-1109 / 785-6646

El 24 de Abril en la Madre Patria

24 Ապրիլի ոգեկոչումը Մայր Հայրենիքի մէջ

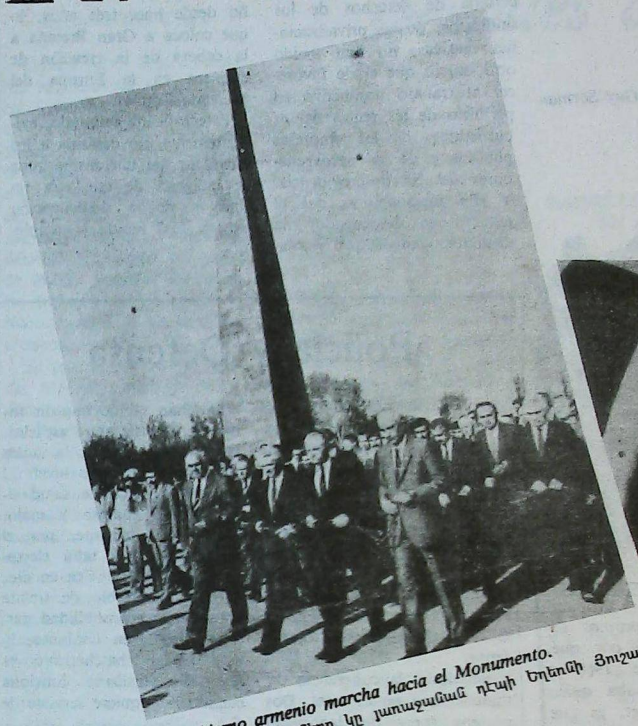

El Gobierno armenio marcha hacia el Monumento.
Հայրենի ղեկավարները կը յառաջանան դէպի Եղեռնի Յուշարձանը.

Interior del Monumento, repleto de flores y con el constante y silencioso desfile-homenaje del pueblo.
Յուշարձանէն ներս՝ ծաղկեպսակներու բլուր մը, յարգանքի եւ ներքնամփոփումի լռութեան մէջ.

El Catolicós Vazken I°, junto a Karekin II, también ofrendaron su veneración.
Ամենայն Հայոց Վազգէն Ա, Գարեգին Բ.ի հետ Օրհնութիւն կը մատուցանեն.

Silva Gabudikian y Garlen Dallakian, representando a la cultura. Más atrás los directivos del Comité Central de ODLA, señores Haig Nacashian yDr. Harutiun Arzumanian.
Սիլվա Կապուտիկեանի եւ Կարլէն Դալլաքեանի հետեւ՝ ՌԱԿի Կեդր. Կոմիտէի ղեկավարներ՝ Ընկերներ Հայկ Նագաշեան եւ Տոքթ. Յարութիւն Արզումանեան.

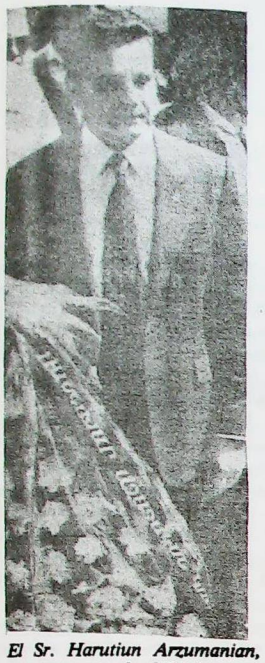

El Sr. Harutiun Arzumanian, representante de ODLA.
Ընկ. Տոքթ. Յարութիւն Արզումանեան, ՌԱԿի ներկայացուցիչ

Jóvenes vestidos con traje de presidiario, simbolizando a los miembros presos del Comité de Artsaj, brindan su homenaje.
Երիտասարդներ բանտարկեալի զգեստով կը ներկայացնեն Ղարաբաղի Կոմիտէի բանտարկեալ ղեկավարները.

El representante de UGAB, señor Vatché Ghazarian, se suma al homenaje.
Հ.Բ.Ը.Մ.Ի ներկայացուցիչ Տոքթ. Վաչէ Ղազարեան.

Abuelo y nieto. Distancia en el tiempo y un mismo fervor.
Մեծ Հայր եւ թոռ, միեւնոյն հաւատքով.

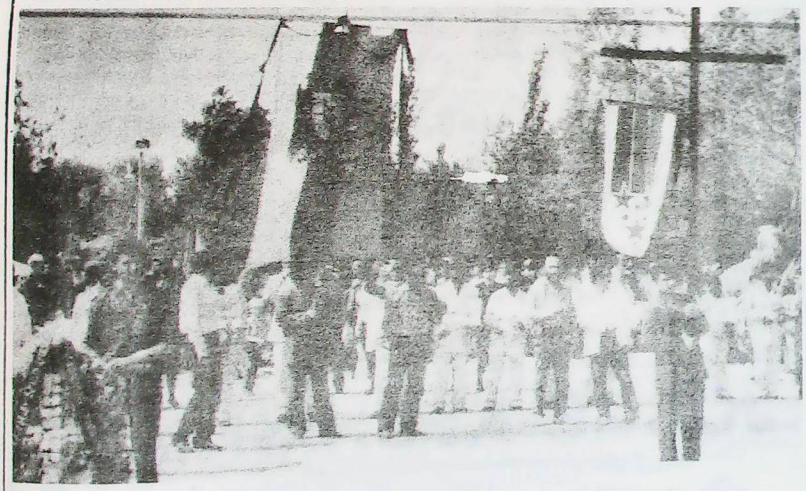

La Bandera de la República de Armenia, con el escudo usado de 1918 al 20.
Հայկական Հանրապետութեան դրօշակը, ինչպէս նաեւ 1918-20ի խորհրդանշանը.

También el Monumento a los Mártires de Sumgait recibió el homenaje del pueblo.
Սումկայիթի Նահատակներու Յուշարձանը.

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN
BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293
Caldas 63 BOULOGNE

Vanespack
PAPELERA INTEGRAL • EMBALAJE
AV. CABILDO 3447 - (1429) - T.E.: 70-8143

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ
ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՀԱՍՆԻԼ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ԵՐԱԶԻՆ

Այսօր, սփիւռքահայ բոլոր գաղթօճախներուն եւ հայրենիքի ամբողջ տարածքին, հայ ժողովուրդը կ'ոգեկոչէ քսաներորդ դարուն գործադրուած առաջին եւ ամէնէն արիւնարբու ցեղասպանութեան բիւրաւոր հայ նահատակներու յիշատակը: Այսօր, ամբողջ հայ ժողովուրդը, անգիտանալով եւ արհամարհելով աշխարհի բոլոր քաղաքական եւ աշխարհագրական սահմանները, միահամուռ եւ անխախտ վճռակամութեամբ կը վերանորոգէ պահանջատիրութեան սրբազան իր ուխտը:

Հայկական Ցեղասպանութեան 74րդ տարելիցին առիթով, կու գանք ողբալու եւ սգալու մէկ ու կէս միլիոն մեր զոհերը, ինչպէս նաեւ՝ անոնց արիւնով ու նահատակութեամբ սրբագործուած Հայկական Դատի մեր անժամանցելի պահանջատիրութիւնը վերարմատաւորելու:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը եւ հայկական քաղաքական բոլոր կազմակերպութիւնները, հայ ժողովուրդի անունով, ինչպէս միշտ, հաւատարիմ ազգային գերագոյն շահերու հետապնդումին, անզիջող կերպով կը պահանջեն հայ ժողովուրդի դարաւոր պատմութեամբ, աւանդութիւններով, բարձր մշակոյթով ու քաղաքակրթութեամբ նուիրագործուած հայկական բնօրրանի վերջնական վերադարձը իր միակ իրաւատիրոջ՝ հայ ժողովուրդին եւ անոր միացումը Մայր Հայրենիքին:

Թուրքիոյ Հանրապետութենէն, Փանթուրանիզմի անմարդկային ծրագրի կերտիչներու հարազատ ժառանգորդէն, կը պահանջենք, որ հայ ժողովուրդին վերադարձնէ Մուշը, Երզնկան, Տրապիզոնը, Կարինը, Վանը, Պիթլիսը, Կարսը, Արտահանը ու սրբազան Արարատն ու հայ ժողովուրդէն բռնագրաւուած բոլոր հողերը:

Փանթուրանիզմի դրօշակակիր եղբայրական Ատրպէյճանի թուրք կառավարութենէն կը պահանջենք անմիջական վերադարձը Լեռնային հայկական Ղարաբաղի եւ հայկական Նախիջեւանի շրջաններուն:

Մեր հաւաքական պարտականութիւնն է անսասան հաւատքով եւ համահայկական ճիգով փարիլ մեր հողային պահանջատիրութեան հետապնդման գործին: Եթէ նոյնիսկ աննպաստ թուին միջազգային բոլոր ազդակներն ու պայմանները, մենք դարձեալ անսասան կամքով պէտք է ու պիտի հետապնդենք մեր դատը, որովհետեւ մեր հաւաքական գոյութեան իմաստն իսկ է անիկա:

Վերջին տարուան ընթացքին Արցախեան պահանջատիրութեամբ վերակենսաւորուած ազգային առողջ միասնականութեամբ զօրացած, նոր թափով պէտք է շղթայազերծենք մեր ազգային դատի հետապնդման մնայուն յարձակողականը:

Մեր առաջադրանքն է ու պիտի մնայ՝ աշխարհի գերհզօր ուժերուն ու միջազգային ատեաններուն հասկցնել, թէ մեր հողային դատը արդար է եւ միջազգային դաշնագիրներով հիմնաւորուած: Որպէս հանգրուանային աշխատանք, մեր պահանջքները պէտք է հիմնաւորենք Սեւրի Դաշնագրին վըրայ, որ իբրեւ միջազգային վճիռ անդառնալիօրէն կը հռչակէ Հայկական Դատին օրինաւոր եւ արդար ըլլալը, միջազգայնօրէն նուիրագործուած իրաւունքի վրայ:

Մեր առաջադրանքն է ու պիտի մնայ՝ հակառակ ժամանակաւոր անյաջողութիւններու, թիկունք կանգնիլ Լեռնային Ղարաբաղի հայ ազգաբնակչութեան առած խիզախ որոշումին եւ Հայաստանի ժողովուրդի արի զօրակցութեան՝ միացուած տեսնելու պատմական Արցախը՝ այսօրուան Լեռնային Ղարաբաղը, Մայր Հայրենիքին: Ինչպէս Խորհրդային Հայաստանի քաջարի ժողովուրդը կը մերժէ փակուած համարել Ղարաբաղի միացումի հարցը.

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը եւս կը դաւանի, որ Լեռնային Ղարաբաղի հայ ազգաբնակչութեան անցնող 66 տարիներու կրած տնտեսական, ընկերային եւ մշակութային զրկանքներուն միակ եւ տրամաբանական լուծումը Ղարաբաղի վերադարձն է Մայր հողին:

Մեր առաջադրանքն է ու կը մնայ՝ անժխտելիօրէն հայկական Նախիջեւանի շրջանը միացած տեսնել Խորհրդային Հայաստանին: Սփիւռքահայ քաղաքական մտածողութեան առաջնահերթ խնդիրն է ճնշում բանեցնել, ու քաղաքական տրամաբանութեամբ համոզել խորհրդային իշխանութիւնները, որ Նախիջեւանի հարցը արեւմտահայութեան հայրենազրկումի խնդիրն է նաեւ, ներքին հողային հարց ըլլալու առընթեր: Բայց մանաւանդ՝ սփիւռքահայրենիք միացեալ ճիգերով պէտք է բացայայտել Մոսկուայի կառավարութեան, թէ Նախիջեւանը փանթուրանիզմի դաւադիր ծրագրին կարեւոր մէկ օղակն է Կովկասի մէջ, եւ քանդելով այդ օղակը՝ փշրուած կ'ըլլայ Թալաաթի, Էնվէրի ու Նազըմի կողմէ ժամանակակից Թուրքիոյ հանրապետութեան աւանդուած ճիւաղային երազի շղթան՝ մեծ Թուրանը, որ կ'երկարի Իսթանպուլէն մինչեւ Ալմա Աթա:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը անդրդուելիօրէն կը հաւատայ, թէ Լեռնային Ղարաբաղի միացումը Խորհրդային Հայաստանին պիտի ապահովէ Ղարաբաղի հայ ազգաբնակչութեան յաւերժական հայկականութիւնը, մինչ Նախիջեւանը Հայաստանի տնտեսական գոյատեւումին մեծագոյն գրաւականն է, ու մեր հայրենիքի յարատեւ զարգացման համար կենսական հողատարածութիւն մը:

Մեր առաջադրանքն է ու կը մնայ՝ փանթուրանիզմի կայսերապաշտական վտանգին անմիջականօրէն ենթակայ ժողովուրդներուն եւ պետութիւններուն քաղաքական զինակցութիւնն ու աջակցութիւնը ապահովել՝ սանձելու համար Թուրքիոյ ծաւալապաշտական նենգ ախորժակները: Համազգային կեդրոնաձիգ ճիգերով մեր դատին դաշնակից պէտք է դարձնենք արաբ, քիւրտ, կիպրացի, պուլկար եւ յոյն ժողովուրդները՝ ազդու կերպով արգելակելու համար թրքական ոճրամիտ ծրագիրները:

Մեր հաւաքական փափաքը պէտք է ըլլայ Ռեկընեան ութ տարիներու թըրքասէր երկար գիշերին յաջորդող արշալոյսը ողջունել՝ քաղաքական արդար աշխարհահայեցողութեամբ օժտուած ամերիկեան նոր քաղաքական ուղեգիծով մը, որուն անմիջական ոդեգրումը կ'ակնկալենք նախագահ Ճորճ Պուշէն: Միացեալ Նահանգներու վերադարձը իր աւանդական արդարամտութեան արմատներուն, կարողականութիւնը ունի նեցուկ հայթայթելու մեր ազգային իրաւունքներու առնուազն ճանաչումին: Ամերիկահայութիւնը որպէս ուժական ու տակաւ զարգացող վստահելի տարր մը այս երկրին մէջ, իր գերագոյն ճիգը պէտք է մէկտեղէ՝ մասնաւորաբար Պետական Քարտուղարութեան եւ ընդհանրապէս ամերիկեան պետական շրջանակներուն մօտ, շրջելու համար թրքանպաստ ժամանակավրէպ ու քաղաքականօրէն խախուտ դիրքորոշումը: Հարկաւոր է շեշտել, որ կենսական այս ճիգին ի խնդիր պէտք չէ չէզոքացնել անհատական ու մանր խմբակցական կեդրոնախոյս ու մեծամտական նախաձեռնութիւնները:

Սփիւռքահայութեան նիւթական ու քաղաքական հնարաւորութիւնները պէտք է ընդունիլ որ սահմանափակ են ներկայացուած հարցին ահագնութեան դէմ յանդիման: Անշուշտ ունինք կրանիթեայ կամքը, պայքարելու բունդ: Բայց քաղաքական տիտանական այս մաքառումին համար անխուսա-

(ՇԱՐ.Ը 11-րդ ԷՋ)

Lutufyan Hnos. S.A.

Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados

Larrea 738
Francia 275

Cap. Fed.
San Martín (Pcia. de Bs. As.)

La clásica cocina francesa
con un toque oriental

Au Bon Air

Cocina personalizada de
Fereydoun Kia
Tres Sargentos 496 - (1054) - Buenos Aires - Argentina
T.E.: 313-2135

JORGE KESHISHIAN

AV. SANTA FE 1077
ACASSUSO
100 AUTOS EN STOCK TODAS
LAS MARCAS Y MODELOS
798-9337

(ՇԱՐ. 10-ՐԴ ԷՋԷՆ)

փեփիօրէն պէտք ունինք հզօր դաշնակիցի մը, որուն քաղաքական շահերը զուգահեռ ըլլան հակաթրքական մեր պայքարին։ Մեր հողային դատը աստանդական արեւմտահայութեան գերազանց մտասեւեռումը ըլլալով հանդերձ, անտիր ամբողջ հայութեան դատն է։ Ու Խորհրդային Հայաստանի իշխանութիւններուն գերազանց, անսակարկելի պարտականութիւնն ու պարտաւորութիւնն է, թօթափելով քաղաքական անհարկի զգուշաւորութիւնը, ու զօրեղնդուած 1988 Յունիս 15ի Հայաստանի Գերագոյն Սովետի որդեգրած պատմական որոշումով, թարգմանը հանդիսանալ ամբողջ հայութեան արդար պահանջքներուն, պետականօրէն եւ ամենաազդու կերպով արծարծել հարցը, հետապնդել զայն անշեղօրէն, ու խթանել Մոսկուայի կեդրոնական իշխանութիւնը, որ որդեգրէ հայ ժողովուրդի ազգային իրաւունքներու շարունակական պաշտպանութիւնը։

Աւելի քան ողջունելի է իրողութիւնը, որ 69 տարիներու Խորհրդային իրավիճակի տարեգրութեան մէջ, առաջին անգամ ըլլալով Հայկական Ցեղասպանութեան տարեդարձը պետականօրէն, պաշտօնապէս ու ժողովրդային կերպով կ'ոգեկոչուի այսօր Խորհրդային Հայաստանի ամբողջ տարածքին որպէս Հայկական Ցեղասպանութեան Սուգի Օր։

Հրապարակայնութեան ու վերակառուցումի խորհրդային նոր, թարմ եւ ազատական մտածողութիւնը, հայկական հողային պահանջատիրութիւնը ազդու կերպով հետապնդելու պատմական աննախընթաց պատեհութիւնը կը ներկայացնէ հայկական պետութեան ղեկավարութեան, որմէ իրաւունք չունի երկչոտելով խուսափելու ան։

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, ինչպէս միշտ, պատրաստ է տրամադրելի իր բոլոր միջոցներով անշահախնդրօրէն եւ անձնուիրաբար շարունակելու իր պայքարը ի խնդիր ազգանուէր մեծ առաքելութեան՝ Հայկական Դատի հետապնդումին։ Կուսակցութիւնը պատրաստ է որեւէ զոհողութեան եւ որեւէ տքնաջան աշխատանքի, որպէսզի վերատիրանանք մեր ժողովուրդի պատմական մեծ ժառանգութեան ու քաղաքական իրաւունքներուն։ Պատրաստ է եղբայրական ձեռք մեկնելու նոյն անսակարկ նուիրաբերումը որդեգրած հայկական բոլոր կազմակերպութիւններուն ու միաւորներուն, կենսական միասնականութիւնը ամրապնդելու համար սրբազան այս առաքելութեան վերջնական յաղթանակին ի խնդիր։

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը կը դաւանի, որ հայ ժողովուրդը, դարաւոր մաքառումէ ետք, հասած է իր Մեծ Երազի առաջին շէնշող ու լուսաւոր հանգրուանին՝ Հայկական Հանրապետութեան։ Մեր սրբազան դատի հետապնդման ճամբուն վրայ եօթը տասնամեակ առաջ ինկան միլիոնաւոր մեր նահատակները, մարտիրոսացան բիւրաւոր հերոսները։ Նոյն Երազին խորանին վրայ զոհուեցան Սումկայիթի եւ «եղբայրական» Ատրպէյճանի հարիւրաւոր հայ անմեղները։ Մեր պարտքն է յարգել անոնց յիշատակը, իրականացնել անոնց ազգային տենչերը, ու տիտանեան յարատեւ հաւատքով հասնիլ հայութեան Մեծ Երազին՝ բռնագրաւեալ հայկական բոլոր հողերու ազատագրումով ամբողջացած Հայկական հարազատ Պետութեան իրագործումին, մէկ ժողովուրդ, մէկ հանրապետութիւն յաղթական դրօշին տակ։

փաքը։ Մենք միշտ կ'ուզենք խաղաղութեամբ ապրիլ եւ ոչ թէ թշնամութեամբ։ Ձենք ուզեր յետագայ սերունդներու փլած կամուրջներ ձգել, որոնք արգելք պիտի հանդիսանան անոնց մերձեցումին։

Հ.— Ներկայիս ի՞նչ կացութիւն կը պարզէ Ատրպէյճանի ու Հայաստանի միջեւ լարուած վիճակը։

Պ.— Սա միջոցին քիչ մը հանդարտած ըլլալով հանդերձ անհետացած չէ։ Գիտէք, Վրաստանի մէջ ալ կարգ մը դէպքեր պատահեցան, Ազգային հարցերու տեսակէտէն պրկում գոյութիւն ունի։ Ամէնէն ցաւալին այն է որ այս դէպքերուն հետեւանքով Լեռ. Ղարաբաղի (Sic) բնակիչ 200 հազար հայեր Հայաստան, իսկ Հայաստանէն 150 հազար ատրպէյճանցիներ Ատրպէյճան գաղթեցին։ Ասիկա մեծ հարցեր ստեղծեց։ Հայաստանէն գաղթած Ազերիներու գրեթէ բոլորն ալ հողի մարդիկ էին։ Անշուշտ, երբ քաղաք եկան, գործի, տունի, ընկերային կեանքի հարցեր ծագեցան։ Թէ՛ Հայաստանի Ազերիներուն եւ թէ՛ Ատրպէյճանի հայերուն համար շատ ցաւալի եղաւ այս գաղթը։ Ամբողջ այս քաշքշուկին մէկ այլ դառն հետեւանքն ալ թէ՛ Ազերիներու եւ թէ՛ Հայերու կողմէ տրուած կորուստները եղան։

Հ.— Այս դէպքերուն մէջ, որոնք Հայաստանը մղեցին մինչեւ հող պահանջելու Ատրպէյճանէն, Խորհրդային Միութենէն դուրս ապրող հայերն ու արտաքին կեդրոններ ալ դեր ունեցա՞ն։

Պ.— Անշուշտ։ Արեւմուտքի մեծահարուստ հայերն ու Խորհրդային Միութեան վերակառուցումի թշնամի, կաշառակեր, մութ գործերու հետամուտ տարրերը հրահրեցին այս դէպքերը, խառնակեցին։ Հայաստանէն զատ, Ատրպէյճանի մէջ եւս այս կարգի բոյներ կան։ Անոնց կաշառակերութիւնն ու մթին գործերը այլեւս նախկինին պէս չեն ընթանար։

Հ.— Ինչպէ՞ս կը մեկնաբանէք արեւմտեան հանրային կարծիքին տեսակէտը դէպքերու սկիզբէն ի վեր։

Պ.— Քրիստոնեայ արեւմուտքը ազդեցութիւն կը կրէ նաեւ Իրանի կրօնամոլ ու յետադիմական ղեկավար՝ Խոմէյնիի յետադիմական ընթացքէն։ Արդարեւ, Արեւմուտքի «մահմետականները տգետ են» ըմբռնումը Խոմէյնիէն ետք աւելի եւս զօրացաւ։ Վերջապէս, Ղարաբաղի դէպքերուն ընթացքին Արեւմուտքը լրատուութեան ու մեկնաբանութեան մէջ առարկայական չեղաւ ու չէ....։

Հ.— Գիտէք, 1973-էն ետք մինչեւ վերջին տարիները, գլխաւորաբար ԱՍԱԼԱ-ն, ահաբեկչական հայկական կազմակերպութիւնները բազմաթիւ թուրք դիւանագէտներ սպաննեցին։ Ինչպէս որ այսօր Հայաստան Ատրպէյճանէն հող կը պահանջէ, այդ շրջանի հայկական ահաբեկչական կազմակերպութիւններն ու զանոնք սնուցանողներն ալ Թուրքիայէն հողի պահանջ ունէին։ Ի՞նչ կը մտածէք այս պահանջներուն մասին։

Պ.— Նախ եւ առաջ սա ըսեմ որ ԱՍԱԼԱ-ի նման ահաբեկչական կազմակերպութիւններ ոչ մէկ զօրութիւն ունին Խորհրդային Միութեան մէջ։ Ստալինեան շրջանին Թրքապատկան կարգ մը հողերու մասին պահանջ ներկայացուած, սակայն անկէ ետք նման պահանջ խնդրոյ առարկայ եղած չէ. ասկէ ետքն ալ չըլլար։ Եւրոպայի սահմանները Բ. աշխարհամարտէն ետք գծուած են։ Ներառեալ Թուր-

(ՇԱՐ.Ը 12-ՐԴ ԷՋ)

ԹՈՒՐՔ ՄԱՄՈՒԼ

«Ապտակ հայերուն»

Ատրպէյճանի Գրողներու Միութեան նախագահ Անար Ռըզաեւ Գերմանիա այցելած է իր հատորներէն մէկուն գերմաներէն հրատարակութեան առթիւ։ Ան Ֆրանքֆուրթի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցած է «Հիւրրիյէթ»ի թղթակիցին հետ։ Ստորեւ ուղղուած հարցումներն ու Անարի պատասխանները («Հիւրրիյէթ», Ապրիլ 22).—

Հ.— Ուրկէ՞ ծագում կ'առնէ Հայերու փափաքը որ կը միտի իրենց հողերուն կցել Ատրպէյճանի կապուած Ղարաբաղը։ Ինչպէ՞ս կը պատճառաբանէք արիւնալի դէպքերուն դրդապատճառ ատելութիւնը։

Պ.— Այս ատելութիւնը մեզմէ՝ ատրպէյճանցիներէ ծագում չառներ։ Ինչպէս ծանօթ է, Ղարաբաղ աւելի քան 500 հազարնոց բնակչութիւն մը ունի, որուն 350 հազարը ատրպէյճանցի, ու չուրջ 200 հազարը Հայ է. իսկ Ղարաբաղի Ներքին Մասին՝ Լեռնային Ղարաբաղի բնակչութեան մեծամասնութիւնը հայերէ կը բաղկանայ։ Այս պատճառաւ, 1923-էն ի վեր, Լեռնային Ղարաբաղ կը վայելէ ինքնավար իրավիճակ մը։ Սանկայն կապուած հանրապետութիւնը ատրպէյճանականն է։ Հայաստան ուզեց որ այս շրջանը իրեն կապուի, իսկ մեր Խորհրդարանը մերժեց այս փափաքը։ Մենք ըսինք թէ սահմանները փոփոխելի չէին։ Բացատրեցինք թէ Կորպաչովի վերակառուցումը սահմաններու փոփոխութիւն չէր նշանակէր։ Սակայն կարգ մը կէտերու հրահրումով հոս հասանք։

Հ.— Իրենց պատճառաբանութիւնը միմիայն Լեռնային Ղարաբաղի մէջ բնակչութեան թիւի առաւելութիւ՞նն էր։

Պ.— Անշուշտ ոչ։ Այն ժամանակին ընթացքին զոր մենք լճացման շրջան կը կոչենք, Ստալինի ու Բրեժնեւի օրով, այս շրջաններուն մէջ կարելի չէր եղած բաւարար ծառայութիւն մատուցանել։ Յատկապէս ընկերային ու մշակութային մարզերուն մէջ շատ անուշադիր գտնուած են։ Ու անոնք ընկերային այս հարցերը ազգային հարցերու վերածեցին։ Կարգ մը շրջանակներ ժողովուրդներու միջեւ թշնամանք սերմանեցին ու ծնաւ ատելութիւնը։ Ասոնք, իրականութեան մէջ շարժումներ էին որոնց նպատակը պատուար կանգնիլ էր Կորպաչովի վերակառուցումին։

Հ.— Լաւ, նախ որպէս Ատրպէյճանցի մը, ապա որպէս երեսփոխան, դուք ի՞նչ կը մտածէք Հայերու հողային այս պահանջին մասին։

Պ.— Ատրպէյճանի ժողովուրդը գիտէ թէ այս հողը իրեն կը պատկանի ու նաեւ պիտի չտայ զայն։ Արդէն Մոսկուա եւս պաշտօնապէս մերժեց Հայերու այս փա-

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

REPUESTOS Y ACCESORIOS
— PEUGEOT —
TATEOSSIAN Hnos. S. A.
IMPORTACION - EXPORTACION
FABRICACION
BUJIAS EYQUEM
CABELLO 3363/65
1425 BUENOS AIRES - REP. ARGENTINA
T.E.: 801-3952/8959
801-3957/6634

(ԾԱՐ. 11-ՐԴ ԷՋԷՆ)

քիոյ պատկանողները, այս սահմանները փոփոխելու ամէն ձեռնարկ կը նշանակէ հրաւէր ուղարկել նոր պատերազմի մը, աշխարհամարտի մը։ Տարբեր նկատում մը չունիմ Հայերու Թուրքիոյ ներկայացուցած հողային պահանջին։

Հ.– Այսինքն, ըսել կ'ուզենք որ հայեր կամ ցեղասիւն այլ խմբակցութիւն մը, եթէ գործի լծուի Թուրքիոյ սահմանները փոփոխութեան ենթարկելու հեռանկարով, Գ. աշխարհամարտի՞ մը դուռ կը բանայ։

Գ.– Այո՛։ Թուրքիոյ դէմ նման հեռանկար մը Գ. Աշխարհամարտին հրաւէր կը նկատուի։ Ամէն մարդ գիտէ այս պարագան։ Կարելի չէ որ արդարացի նկատեմ հողային որեւէ պահանջ որ Հայերու կողմէ կ'ուղղուի Թուրքիոյ։

Հ.– Թէ՛ որպէս երեսփոխան եւ թէ՛ որպէս Ատրպէյճանի Գրողներու Միութեան նախագահ, որեւէ ձեռնարկ կատարեցի՞ք Ատրպէյճանի ու Հայաստանի միջեւ մերկայ լարումը դարմանելու համար։

Գ.– Անշուշտ։ Որպէս Գրողներու Միութիւն, գրաւոր դիմում կատարելով Հայաստանի Գրողներու Միութեան, ըսինք.– «Մօտ՛նք, մենք որպէս մտաւորական, չանանք միասնաբար լուծում տանել հարցին»։ իսկ երեսանի երկրաշարժէն ետք զարձեալ որպէս Գրողներու Միութիւն, ցաւակցութիւն յայտնեցինք, նիւթական օժանդակութիւն կատարեցինք։ Սակայն մինչեւ այսօր, ո՛չ հարցին լուծումին համար միասին աշխատելու մեր առաջարկին պատասխան մը, ոչ ալ նիւթական օժանդակութեան չնորհակալութիւն մը ստացանք...։

* * *

Այլապէս «շահեկան» այս հարցազրոյցը նոր խորհրդածութիւններու չի կարօտիր։ Անցեալ Հոկտեմբերին ալ, Ամար «պատմական» յայտարարութիւն մը ըրած էր «Ֆիգարօ»ի թղթակցին (Հոկտ. 23/24 եւ «Ծառաչ» (Հոկտ. 25) որու յետագային պատասխան մը գրեց Պերն Զէյթունցեան։ Ամար ըսած էր՝ «Եթէ Սումգայիթը տեղի ունեցած չըլլար, Հայերը զայն հնարած կ'ըլլային»։ Այսօր ալ մարդը կը շարունակէ եւ դեռ Ղարաբաղէն անդին, մեր այլ պատմական հողերով ալ կը զբաղի։ Գալով Հայերու «ապերախտութեան» ատրպէյճանական օժանդակութեան ակատմամբ, նախընտրելի է շատ չքննել այդ օժանդակութեան մանրամասնութիւնները...։

«ԾԱՌԱՉ»

Հանդիսաւոր բացում Մայր Տաճարի Յուշարձանին

Լուսանկարները՝ ՀԱՅԿ ԳՒՒՐԼԵԱՆի

ԳԵՂԱԿԵՐՏ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԸ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ՊԱՏԻ ԿՈՂՔԻՆ

Գործ՝ ԳԱԳԻԿ ՃԱՐՀԱՏԵԱՆի

Հոգեպարար արարողութեամբ մը բացումը կատարուեցաւ Ցուշարձանի մը, նըւիրուած Հայկական ցեղասպանութեան, Արցախի ու Շրլակի երկրաշարժէ հայ բոլոր նահատակներուն եւ զոհերուն։

Հալիվուտի Մ. Ցովհաննու կարապետ Մայր Տաճարի Միական Խորհուրդի նախաձեռնութեամբ ու Մայր Տաճարի կողքի պատին կանգնած այս տպաւորիչ Ցուշարձանին բացումը կատարուեցաւ կիրակի, Ապրիլ 30ին, մեծ թիւով հաւատացեալներու ներկայութեան։ Բացման հանդիսութեան մասնակցեցան Առաջնորդ Սրբազան Վազէ Արք. Ցովսէփեանը, Տաճարի հովիւ Տ. Վարդան Աւագ Քհնյ. Թադեւոսեանը, Միական Խորհուրդի տեսնապետ Ընկ. Գէորգ Քիւբէյեանը, իսկ Ընկ. Անդրանիկ Անդրէասեան, Ընկ. Հրանոյշ Քիւբէյեան ու պատանի Լիլիթ Օհաննէսեան (երկրաշարժէն վերապրող) յաջորդաբար վար ադին ծեղասպանութեան, Արցախեան Շարժումի եւ երկրաշարժի նահատակներուն ու զոհերուն նուիրուած Ցուշարձանին թեւերը ծածկող վարագոյրները։ Ներկայ էին նաեւ կուսակցական, միականական միութեանց ներկայացուցիչներ ու Տիգրանեան Վարժարանի ուսանողներ։

Ցուշարձանի նախագծումն ու քանդակումը գործն է Գագիկ Ճարհատեանի։ Եկեղեցւոյ կողքին կանգնած սեւ պազալտէ կառուցուած Ցուշարձանը միասնական հայ ժողովուրդը խորհրդանշող միակուռ սեղանէն վեր խոյացող երեք թեւեր ունի։ Կեդրոնի թեւը նուիրուած է Հայկական ցեղասպանութեան 1.5 միլիոն հայ նահատակներուն, ձախ թեւը, Արցախեան Շարժումի՝ մանաւանդ Սումգայիթի եւ Կիրովապատի մէջ ինկած, տրպէդմանցի ջարդարարներու զոհ հայ մարտիրոսներուն նուիրուած է, իսկ աջ թեւը կանգնած է ի յիշատակ Շիրակի ու Լոռիի ազէտալի երկրաշարժի տասնեակ հազարաւոր զոհերուն։

Հանդիսաւոր արարողութեան բացման խօսքը կատարեց Միական Խորհուրդի տեսնապետ Ընկ. Գէորգ Քիւբէյեան, ապա հանգամանօրէն խօսք առին Ս. Ցովհաննու կարապետ Տաճարի հովիւ Տ. Վարդան Աւագ Քհնյ. Թադեւոսեան, Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան ներկայացուցիչ Գաբրիէլ Մոլոյեան ու Թէքէեան Մշակութային Միութեան ներկայացուցիչ Ընկ. Վարդգէս Գուրուեան. ուղերձով հանդէս եկաւ Տիգրանեան Վարժարանի ուսանողուհի Ալտա Հայրապետեանը։ Հանդիսութեան յայտագիրի փակման խօսքը եւ աղօթքը կատարեց Առաջնորդ Տ. Վազէ Արք. Ցովսէփեանը։

Առաջին անգամն է որ ըսփիւռքի մէջ կը կանգնի ամբողջ հայ ժողովուրդը հարւածած մարդկային ու բնութեան չարիքներու զոհերուն նուիրուած յուշարձան մը՝ նոյն կառոյցով ու նոյն վայրին մէջ։

Փոլիթպիւրօ կը քննարկէ հայրենի աղիտահար քաղաքներու հարցը

Սովետ Փոլիթպիւրոյի կողմէ նշանակուած մասնաւոր Յանձնախումբ մը կը զբաղի այժմ հայրենի աղիտահար քաղաքներու վերաշինութեան հարցով, գլխաւորութեամբ փոխ-վարչապետ Իվան Սալայեվի՝ ան, իր Ապրիլ 17ի նիստին մէջ ուսումնասիրեց երկու զլխաւոր քաղաքներու, Լենինականի ու Կիրովականի, անմիջական ապագան, ուսումնասիրութիւնը կեդրոնացաւ այս քաղաքներուն կեդրոնական շրջաններուն վերակառուցման հարցին վրայ, ինչպէս նաեւ նոր շրջաններու չինութեան։

Կ'ըսուի թէ արդէն կը նշմարուին որոշ արդիւնքներ սերած՝ այն բոլոր աշխատանքներէն՝ որոնք կը վերաբերին ծրագիրներու պլանաւորումի, վայրերու երկրաշարժային քարտէսներու, երկրաչափական պատրաստութիւններուն, ինչպէս նաեւ տուներու եւ հանրային կառոյցներու չինութեան, թէքնիք մարզի վերլուծումներուն։

Լենինականի ընդհանուր զարգացման · յատակագիծէ որոշ գիծերը տեղի տուին վիճաբանութիւններու գիտնականներու եւ մասնագէտներու միջեւ, ի մասնաւորի տեղական իշխանութիւնները ի նպաստ էին Լենինականի Հարաւ Արեւելեան շրջանին մէջ արբանեակ քաղաքի մը չինութեան. մինչ այս գաղափարին կը հակառակէին ճարտարագէտները, որոնց տեսակէտը որդեգրուեցաւ Յանձնախումբին կողմէ։

Միւս կողմէ Յանձնախումբը խնդրեց հայրենի նախարարներու խորհուրդէն որ հաստատէ, անցեալ Ապրիլ 20էն առաջ, Լենինականի եւ Կիրովականի բազմերես չինութեան ծրագիրները, յատկացուած փոնտին ընձեռած կարելիութեան չափով, մինչեւ յառաջիկայ 1990 տարուան վերջաւորութիւնը։

Որոշուեցաւ նաեւ պատրաստել, երկու քաղաքներուն մէջ, մասնագիտացած կազմակերպութիւնները՝ նորոգութեան ու չինութեան նշնալ ծրագիրներուն գործադրութեան համար։

108 չինարարական ջոկատներ, եկած Սովետ Միութեան բոլոր հանրապետութիւններէն, կ'աշխատին, այժմ դաշտերուն մէջ, տեղացի աւելի քան 4000 բնակիչներու կողքին, օժտուած բաւարար նիւթերով, սարքերով ու մեքենաներով։ կարժէ յիշել որ կենսանիքի պաշենաւորումը, ինչպէս նաեւ ամենօրեայ գործի պայմանները յարաճուն բարելաւումի մէջ են։

Գլխաւոր ծրագիրներուն յատակագիծները 228 գիտերու վերաբերող· գրեթէ վերջացուած են, եւ հանրային կառոյցներու չինութիւնը նախատեսուած է որ գիմարդիչ 9 աստիճան երկրաշարժային ցնցումի։

Շինարար գործաւորները արդէն կատարած են առաջին եռամսեայի բոլոր նպատակները, քանդած եւ մաքրած են մօտ 3000 չէնքեր, եւ նորոգած կենսական միւոցներ աշխատանքի չրջաններուն մէջ։

Հողային աշխատանքները եւս կ'ընդհանան համաձայն որոշուած ծրագրի· 80·000 հեքթար հող պատրաստուած է 14 մարզերու ոռոգման համար, ջրհան կայարանները նորոգուած են եւ յուրի նոր խողովակներ տեղադրուած, ինչպէս նաեւ ելեքտրաժի կայուն հայթայթումը ապահովուած։

COLEGIO ARZRUNI
Necesita
Maestra Jardinera
Con conocimiento de idioma armenio
José Martí 1562 - Capital, de 13 a 16 hs.

WILTON PALACE HOTEL
Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

Ծիծեռնակաբերդ

Վազգէն Ա. Հայրապետին Խօսքը

Ծիծեռնակաբերդի Նահատակաց Անմահ Բոցին շուրջ հաւաքուած ժողովուրդին Վեհափառը ուղղած է իր Ապրիլեան խօսքը, զոր ստացանք «Արմէնփրէս»էն:

Սիրելի ժողովուրդ, եղբայրներ եւ քոյրեր։ Քաղաքացիներ Մայր Հայրենիքի։

Ինչպէս ամէն տարի գալիս ենք մենք Սուրբ Էջմիածնից, [մայ]րենի Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցու, գալիս ենք խոնարհելու մեր մօտ 2 միլիոն նահատակներու սուրբ յիշատակի առաջ։ Մեր նահատակները զոհուեցին եւ կոտորուեցին, ինչպէս աղօթքն է ասում տակաւին, Վարդանանց պատերազմէն սկսեալ, վասն հաւատոյ եւ վասն հայրենեաց։ Նրանք նահատակուեցին հայ ժողովրդի ապագայ վերածնունդի երազանքով, հայրենի պետութեան, Հայաստանի վարականգնումի երազանքով եւ տեսիլքով։ Այդ ազատագրական ճանապարհի վրայ զոհուեցին, բայց մեր ժողովրդի յոյսերը լուր չցամաքեցին։ Պատմութիւնը ծանօթ է ձեզի. հազիւ երեք տարի անց այդ նահատակուած, պարտուած, հիւծուած, կարող եմ ասել՝ քայքայուած, ժողովրդի զաւակները կարողացան ձեռք բերել 1918ի Մայիսեան Սարդարապատի յաղթանակը, որով մեր յոյսը դռները բացուեցին եւ վերածնուեց հայոց հայրենիքը, Մայր Հայաստանը, որ մինչեւ այսօր, այս սահմանների վրայ այս նեղ սահմաններուն մէջ գոյատեւում է, զարգանում, աճում եւ բարգաւաճում։

Այն ժամանակ Հայոց թիւը այս հողամասի վրայ հազիւ կէս միլիոն էր։ Այն էլ բոլորը հայեր չէին։ Այսօր երեքուկէս միլիոն ենք եւ ծաղկումի ու վերելքի ճանապարհի վրայ գտնուող երկիր ենք ու պետութիւն։ Թէեւ վերջին շրջաններին, մանաւանդ Դեկտեմբերին, ծանր հարուած եւս կրեցինք ահաւոր երկրաշարժի հետեւանքով, բայց ցարդ մեր նահատակների յիշատակի առաջ մենք վերստին վկայում ենք, որ մենք պարտուած ժողովուրդ չենք, մենք յուսալքուած ժողովուրդ չենք։ Ընդհակառակը, այս պահին, մանաւանդ այս նահատակաց յիշատակի առջեւ, վերստին մեզ զգում ենք զօրաւոր, միասնական։ Հայրենիք եւ սփիւռք՝ միասնական մեր հայրենի պետութեան հետ, որպէսզի գայ այն օրը, երբ համայն ազգը հայոց ձեռք-ձեռքի տուած պար բռնի սուրբ Արարատի շուրջ բոլորը։

Սիրելի հաւատացեալներ։ Ինչպէս տեսնում էք, այս անգամ ես առանձին չեմ, այլ իմ կողքին է նաեւ իմ հոգեւոր եղբայրը՝ Գարեգին Երկրորդ Կաթողիկոսը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ։ Նա գալիս է Լիբանանից, որտեղ կենտրոնն է հաստատուած, մի եկեղեցական հզօր կենտրոն, որը ազգապահպանման, հոգեւոր եւ ազգային մշակոյթի զարգացմանն մեծ դեր է կատարում այս վերջին 60 տարիների ընթացքում սփիւռքի տարածքի վրայ։ Բայց նա գալիս է Լիբանանից, թէեւ նրա տիտղոսն է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս։ Հարց պէտք է տալ. Ինչո՞ւ չի գալիս Կիլիկիայից, ինչո՞ւ չի գալիս նա Կիլիկեան պատմական Հայաստանից։ Նա չի գալիս, որովհետեւ 1915 թուականի Ցեղասպանութեան օրերին զոհուեց նաեւ Կիլիկիայի ամբողջ ժողովուրդը, քարուքանդ արուեցին մեր այնտեղի եկեղեցիները, հոգեւորականներ զոհուեցին հարիւր-հարիւրներ, աւերակի վերածուեց մայրաքաղաք Սիսը, ուր կը գտնուէր աթոռանիստ կենտրոնը Կիլիկեան Հայոց Կաթողիկոսութեան։ Կարծում եմ, համաձայն էք ինձ հետ, որ նրա ներկայութիւնը այստեղ յոյժ խորհրդանշական է։ Նա ինձ հետ միասին խորհրդանշում է ամբողջ Հայաստանեայց Եկեղեցին, խորհրդանշում է նաեւ կարեւոր չափով մեր ամբողջ ժողովրդի միասնութիւնը՝ Հայրենիք-Սփիւռք, խորհրդանշում է նաեւ մեր միացեալ ուխտը՝ հաւատարիմ մնալու մեր նահատակների յիշատակին եւ երազանքով ապրելու նրանց իղձերի, արդար իղձերի իրականացմանը։ Ահա, սիրելի ժողովուրդ, այն խորհուրդը, իմաստը, որ ներկայացնում են Գարեգին Կաթողիկոսի ներկայութիւնը այստեղ մեր կողքին եւ միատեղ մեր աղօթքը։

Միջազգային համաժողով Պոյուրքանի մէջ

ԱՄՆ, Արեւմտեան Գերմանիա, Շուէտ, Թուրքիա, Ջեքոսլովաքիա եւ այլ երկիրներ ներկայացնող 16 հանրային կազմակերպութիւններ, անցեալ Ապրիլ 13ին հաւաքուած էին Պուլուրքանի մէջ։

Համաժողովին նիւթն էր՝ ընդհանրացնել ձեռք ձգուած փորձառութիւնները, յետ հայկական երկրաշարժին, կորսուած անձերը փնտռելու գծով։ Մասնաւոր ուշադրութեան արժանացան, այս առընչութեամբ, Հայաստանի մէջ կիրարկուած միջոցները, ինչպէս նաեւ գործողութիւններուն հսկայ ծաւալը։

Նկատի առնուեցաւ նաեւ որ հազարաւոր կամաւորներ կ'աշխատին մէկէ աւելի օժանդակ կազմակերպութիւններու մէջ, ինչպիսին են Կարմիր Խաչը, Հայ Համայնավար Երիտասարդաց Լիկայի Կեդրոնական Կոմիտէն...

Համակարգիչի մէջ կուտակուած տուեալներու հիման վրայ յայտագիր մը հասած է արդէն իր լրումին. հաւաքուած 50 հոգւոյ անուններուն հետ գոյացած է սպառիչ տեղեկութիւն. Ծէչտը դրուեցաւ նաեւ տեղական մամուլին դերը զոհերը փնտռելու յատուկ գործողութիւններուն մէջ։

Կարեւոր քայլեր ծրագրուած են ընդհանուր ջանքերը գիտական հիմերու վրայ համադրելու ուղղութեամբ, եւ ընդհանուր փափաք յայտնուեցաւ համադրուած ջանքերով շարունակելու օգնութեան գործը աղիտահար ընտանիքներուն, եւ անոնց ազգականներուն, ինչպէս նաեւ աղիտեալ շրջաններուն մէջ նախապէս ապրող բնակչութեան ինքնութիւնը հաստատելու նպատակով։

Հ.Մ.Ը.Մ. կ'ընտրէ իր նոր Շրջանային Վարչութիւնը

Պաշտօնապէս տեղեկացանք թէ Հայկական Մարմնամարզական Ընդ. Միութեան Հարաւային Ամերիկայի Ա. Շրջ. ժողովը իր անցեալ Սեպտեմբեր 1988ի նիստին, կազմած է հետեւեալ Շրջ. Վարչութիւնը։

Ատենապետ՝ Ա. Ահարոնեան, Ատենադպիր՝ Գ. Գարամանուկեան, Գանձապահ՝ Ա. Ա. Գրիգորեան, Խորհրդականներ՝ Պ. Ս. Ծառուկեան, Պ. Գարակէօզեան, Ռ. Գոճայեան, Յ. Թորքոմեան, Ա. Զէյթունցեան, Ս. Փանոսեան։

Confitería "Armenia"

PRODUCTOS ORIENTALES

TE. 71-4571 *Scalabrini Ortiz (ex Cánning) 1317*

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, **LATINARMEN PUBLICIDAD** *Depto. Radio.*

SINTONICE AUDICION CULTURAL TEKEYAN

La cultura y el quehacer de la armenidad

Domingos de 10,5 a 11 horas.

CX. 10 Radio Continente (Uruguay)

(735 khz. al lado de Radio Mitre)

EL LIBRO DE LA COCINA ARMENIA

Las mejores Recetas Armenias en Comidas y Repostería

En venta: Niceto Vega 4779

771-2520

Մեծ Եղեռնի 74-րդ տարեդարձը Հայրենիքի եւ Արցախի մէջ

Նահատակաց Ցուշարձանին մօտ ամբոխը կը բարձրացնէ Ղարաբաղի Կոմիտէի անդամներուն կարները.

Այս տարի տարբեր էր Ապրիլ 24ը, բաղատամբ այլ տարիներու։

Երբ մէկ միլիոնի չուրջ հայորդիներ երեանի եւ շրջակայքի վայրերէն, անհատնում ժողովրդային ցոյ մը նման, արեւածագէն սկսեալ մինչեւ կէս գիշեր, դանդաղ քայլերով կը բարձրանային Մեծեռնակաբերդի Եղեռնի Ցուշարձանը, իրենց միտքն ու հոգին կը ճնշէր ո՛չ միայն 1915ի ցեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն մեր անմեղ նահատակներու յիշատակը, այլ նաեւ հինգ ամիսներ առաջ աղէտալի երկրաշարժին զոհուած տասնեակ հազարաւոր հայրենի ժողովուրդին յիշատակը, ինչպէս նաեւ Սումկայիթի եւ Ազրպէյճանի այլ վայրերու մէկ, ցեղասպան մոլեռանդ քաղաքականութեան զոհ գացած բազմահարիւր հայերու յիշատակը։

Տարբեր էր այս տարի Ապրիլ 24ը Հայաստանի մէջ, որովհետեւ օր մը առաջ հրապարակուած էր Գետնի Գաշնօնական Օրէնքը, որ կը դատապարտէր Օսմանեան կայսրութեան 1915ին գործադրած ցեղասպանութիւնը հայերու հանդէպ եւ պաշտօնապէս Ապրիլ 24ը կը հռչակէր Ապրիլ 24ը որպէս ոչ-աշխատանքային օր։ Նոյնպէս, դիմում կը ներկայացուէր Համրգային Միութեան Կեդրոնական Կառավարութեան պաշտօնական ճանաչում տալու 1915ի ցեղասպանութեան եւ զատապարտելու զայն։

Տարբեր էր այս տարուան Ապրիլ 24ը, որովհետեւ հայրենի ժողովուրդին սրտին վրայ ծանր կը ճնշէր «Ղարաբաղի Կոմիտէի անդամներու բանտարկութիւնը, հակառակ որ անոնցմէ մէկը՝ Ռաիոբեան, պայմանականօրէն ազատ արձակուած էր նախորդ օրը, մինչեւ իր դատապարտութիւնը, եւ զբոյցներ կը շրջէին թէ՝ երեք տուկ կառավարման կոմիտէի անդամներ եւս պիտի ձերբակալուին չուտով։ Բանտարկեալի զգեստով 14 երիտասարդներ զգայացունց կերպով կ'արտայայտէին ժողովուրդին ցասումը «Ղարաբաղի Կոմիտէի անդամներուն բանտարկութեան դէմ։

Տարբեր էր այս տարուան Ապրիլ 24ի երթը դէպի Մեծեռնակաբերդ, ուր անթիւ պատառներու վրայ լոյսեր կը դրսեւորէին հոգիներուն զանազան ըզգացումները, արդար պահանջատիրութենէ մինչեւ արտառոց ծայրայեղական արտայայտութիւններ։ Հրապարակայնութեան քաղաքականութիւնը թոյլատրած էր նոյնիսկ աներեւակայելին։

Տարբեր էր այս տարուան Ապրիլ 24ը, որովհետեւ նոյն օրը, յետ միջօրէի ժամը 4ին, երեւանի փողոցներուն մէջ, մօտաւորապէս իրը հազար հոգի խաղաղ ցոյց մը կազմակերպած էր, բացառելով ազատութեան եւ անկախութեան լոզունգներ, եւ պահանջելով Ա. Քարտուղար՝ Սուքէն Ցարութիւնեանի հրաժարականը։ Օֆեքսի հրապարակը ոտիկաններով գոց պահելով, ցուցարարները հաւաքուած են Մատենադարանին առջեւ, ուր ճառախօսներ իրենց ելոյթներուն մէջ պահանջեց են «Ղարաբաղի կոմիտէի անդամներուն ազատ արձակումը եւ կրակմարին վերացումը (այժմ՝ կրակմարը առաւօտեան ժամը 2էն 5է մինչեւ ի զօրու է)։

Տարբեր էր նաեւ Ապրիլ 24ը պատմական Արցախի մէջ, ուր այս տարի, ժողովրդական անընդհատ հոսքով մը ղարաբաղցի հայերը դիմեցին Մտեփանակերտի ՌուսահամալիրիՀայկական բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կղմէ։

Կիրակի, Ապրիլ 23ին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ Ս. Պատարագ մատուցանեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը, որ իր քարոզին մէջ վազգէն Ա. Հայրապետը կոչեց «Վերածնունդի Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց»։ Եաւարտ Ս. Պատարագի տեղի ունեցաւ Հանդիսաւոր Ճաշկերոյթ, Վեհարանին մէջ։ Արտասահմանէն ներկայ էին Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ՝ Թորգոմ Արքեպս. Մանուկեան, Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան եւ Տաճեր Արքեպս. Սարգիսեան, ինչպէս նաեւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Խորհուրդի ներկայացուցիչներ, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան պատվիրակութիւնը եւ անհատ բարերար ազգայիններ։

Ց. Ա.

Վերջապէս, տարբեր էր այս տարուան Ապրիլ 24ը, համահայկական չափանիշով, որովհետեւ մեր նահատակներուհայրենի ժողովուրդին ու պետութեան կողմէ էր, այլ Ամենայն Հայոց Հայրապետին, որուն չքաւորութեան կ'ընկերակցէր նաեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս՝ Գարեգին Բ., իր շքեղ խոմբով, ինչպէս նաեւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային կապի Կոմիտէի Նախագահին, անձնակազմին ու Սիլվա Կապուտիկեանին, որոնց կ'ընկերանային Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան պատուիրակութիւնը ու ըսփիւռքահայ այլ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ։ Մեծեռնակաբերդի Ցուշարձանին առջեւ առանձին ծաղկեպսակներ զետեղեցան Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան, Թէքեեան Մշակութային Միութեան եւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կողմէ։

Կիրակի, Ապրիլ 23ին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ Ս. Պատարագ մատուցանեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը, որ իր քարոզին մէջ վազգէն Ա. Հայրապետը կոչեց «Վերածնունդի Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց»։ Եաւարտ Ս. Պատարագի տեղի ունեցաւ Հանդիսաւոր Ճաշկերոյթ, Վեհարանին մէջ։ Արտասահմանէն ներկայ էին Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ՝ Թորգոմ Արքեպս. Մանուկեան, Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան եւ Տաճեր Արքեպս. Սարգիսեան, ինչպէս նաեւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Խորհուրդի ներկայացուցիչներ, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան պատվիրակութիւնը եւ անհատ բարերար ազգայիններ։

Հայերու Ցեղասպանութիւնը Ֆրանսայի Ազգային Ժողովին մէջ

Ինչպէս ամէն տարի, Ապրիլ 24ի մերձաւոր Ջորեքշաբթին (բերանացի հարցումներու օրը), յանուն հաւասարակշռութեան, ինչպէս նաեւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային կապի Կոմիտէի Նախագահին, անձնակազմին ու Սիլվա Կապուտիկեանին, որոնց կ'ընկերանային Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան պատուիրակութիւնը ու ըսփիւռքահայ այլ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ։ Մեծեռնակաբերդի Ցուշարձանին առջեւ առանձին ծաղկեպսակներ զետեղեցան Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան, Թէքեեան Մշակութային Միութեան եւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան կողմէ։

Կիրակի, Ապրիլ 23ին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարին մէջ Ս. Պատարագ մատուցանեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը, որ իր քարոզին մէջ վազգէն Ա. Հայրապետը կոչեց «Վերածնունդի Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց»։ Եաւարտ Ս. Պատարագի տեղի ունեցաւ Հանդիսաւոր Ճաշկերոյթ, Վեհարանին մէջ։ Արտասահմանէն ներկայ էին Ամերիկայի Արեւելեան Թեմի Առաջնորդ՝ Թորգոմ Արքեպս. Մանուկեան, Մեսրոպ Արքեպս. Աշճեան եւ Տաճեր Արքեպս. Սարգիսեան, ինչպէս նաեւ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Խորհուրդի ներկայացուցիչներ, Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան պատվիրակութիւնը եւ անհատ բարերար ազգայիններ։

Երեւան Բնակարաններու շինութիւն

Հայաստանի Կեդրոնական Կոմիտէն քննարկեց, անցեալ Ապրիլ 9ի նիստին մէջ, իրեն ներկայացուած տեղեկագիր մը, ըստ որուն՝ Աղիտահար Հայրենիքի աւելի քան կէս միլիոն անպատսպառներէն (530 հազար) հազիւ 30 հազարը ցարդ պատսպարան գտած են առժամեայ փոքրիկ բնակարաններու կամ (երկաթուղիի) բեռնակարգերու մէջ։

Նախատեսուած է մինչեւ յառաջիկայ Նոյեմբեր ամիսը միմիայն 200 հազար անձերու համար համապատասխան տուներու շինութիւնը։ Հետեւաբար՝ հարց կը տրուի թէ մնացեալ աւելի քան 330 հազար տառապալի բնակչութիւնը ե՞րբ պիտի ստանայ իր տուները։ բնակչութիւն մը որ կ'ապրի վրաններու տակ ու յուսահատական վիճակի մէջ, եւ որու համար որեւէ ծրագիր չէ յայտնուած։

PROFESIONALES

MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanalística Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Billinghurst 1663 P.B. D TE. 826-9267 91-8332

ESCRIBANO

GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 331-5761 34-1579

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560-(1678)CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

Ղարաբաղի Կոմիտէի անդամներէն մէկը ազատ արձակուած

Ղարաբաղի Կոմիտէի բանտարկուած անդամներէն մէկը՝ Ալէքսան Յակոբեան ազատ արձակուեցաւ Մոսկուայի իր բանտէն Երեքշաբթի, 25 Ապրիլին, եւ դրկըւեցաւ Երեւան, ուր պիտի պարի տնային հսկողութեամբ, մինչեւ իր դատավարութիւնը: Ան ձերբակալուած էր 10 Դեկտեմբերին Երեւանի մէջ եւ Մոսկուայի մէկ բանտը փոխադրուած՝ Յունուարին:

Ալէքսան Յակոբեան պատմական գիտութիւններու թեկնածու է եւ գիտական աւագ աշխատող՝ Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիային:

Յակոբեան յայտարարած է, թէ չէ կրցած որեւէ կապ հաստատել բանտարկեալ իր միւս ընկերներուն հետ:

Բանտարկեալներուն դատավարութեան ոչ մէկ թուական դեռ յայտարարուած է: Միւս կողմէ, ֆրանսական «Լը Մոնտ» թերթը կը գրէ, թէ Մոսկուա մերժած է վիզա տալ ֆրանսացի փաստաբաններուն խումբին, որ Խ. Միութիւն պիտի երթար պաշտպանելու համար հայ տղաքը:

Զօրի Բալայեան սրտի գործողութեան ենթարկուած Լոս Անճըլըսի մէջ

Զօրի Բալայեան, որ Միացեալ Նահանգներ կը գտնուի 22 Ապրիլէն ի վեր, կուրծքի սուր ցաւերու պատճառով 28 Ապրիլին փոխադրուեցաւ Լոս Անճելըսի «Բարի Սամարացի» հիւանդանոցը, ուր քննութիւնները ցոյց տուին որ հայրենի գրողը կը տառապի սրտի թագային չորս երակներու (coronary) խցումով:

Տոքթ. Վահէ Ծագուպեան յաջողութեամբ «բաց սրտի» գործողութեան ենթարկեց Բալայեանը, որ այժմ կազդուրման շրջանի մէջ կը գտնուի:

Ինչպէս մեր ընթերցողները գիտեն, Զօրի Բալայեան Արցախէն երեսփոխան ընտրուած էր Խ. Միութեան Ժողովրդական Երեսփոխաններու ընտրութիւններուն, որոնք տեղի ունեցան 25 Մարտին:

Կը մաղթենք բարի եւ արագ ապաքինում Հայրենի ծանօթ արձակագիրին:

Necesito

Empleada Administrativa

(Con estudios Secundarios)

y Cajera

Sucre 2425/27 - Capital De 14 a 16 Hs.

Doctor

Luis H. Vertanessian

Escribano

Florida 375, 4° *TE. 334-5726/28*

Daniel Youssefian e Hijos

S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil

Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357 Buenos Aires

TE. 48-9442/5298

Արտագաղթ

ԳԷՈՐԳ ԴԵՒՐԻԿԵԱՆ

– Ճիշտ են արել, որ դաւաճան են դրել, – ասացին տղաները, որոնք վաղուց արդէն հասուն մարդիկ էին:

Ու այդ ասուածն այնքան հակադարձ էր այսօրուայ երբեմն հնչող խօսքերին. գնում են՝ գնան, որ չեն ցանկանում մնալ, հո չե՞ն ստիպելու: Եւ՝ վերջ: Իսկ այն ժամանակ իմ դպրոցական ընկերներն ընդվզեցին դրա դէմ, ճիշտ համարեցին հարեւանների վարմունքը:

Այո, ճիշտ համարեցին եւ դա շատ անկեղծ ու բնական էր այն ժամանակուայ մեր մտածողութեան տեսանկիւնից, մեր սերնդի մտածողութեան: Մենք փոքր երեխաներ էինք, որ թէեւ թիկունքում՝ Արաբկիրում, սակայն ապրեցինք պատերազմի սարսափները: Մենք տեսնում էինք ռազմաճակատից վերադարձող հաշմուած զինուորների, պատերազմ գնացող երիտասարդների, տեսնում էինք «սեւ թղթեր» ստացած մայրերի ու կանանց ողբը, հայր կորցրած երեխաների անսփոփ վիշտը, հացի հերթերն ու մութ փողոցները, եւ այդ դաժան քաղցը:

Իսկ մեզ համար հայրենիքն ու նրա զինուորներն ամէն ինչ էին: Մեր բոլոր մտքերն ու յոյսերը նուիրուած էին յաղթանակին: Մեզ համար հայրենիքն ամենաթանկ բառն էր: Եւ ինչ նրա դէմ էր՝ ամենասարսափելին էր մեզ համար: Մենք այդպէս մեծացանք: Շատ փոքր էի, երբ Զարուհի տատս, որ Սանդխտեան դպրոցում վարժարանն էր աւարտել, երգում էր. «Է՞ր հեռանաս քո մայրենի աշխարհից» երգը: Իսկ նա գաղթի սարսափներն էր տեսել, երեխայ զոհ տուել ճամբաներին, յետոյ սով տեսել, համաճարակ, Թիֆլիսում էր ապրել, Կիսլովոդսկում, բայց յետոյ ամէն ինչ թողել ու զաւակների հետ Երեւան էր եկել ու հիմնաւորուել:

Նա երգում էր, իսկ մենք արդէն ըմբռնում էինք թէ երգն ասում է ինչո՞ւ ես հեռանում քո մայրենի աշխարհից, այսինքն՝ հայրենիքից: Իսկ մենք գիտէինք մի բան, որ երբեք չի կարելի հեռանալ հայրենիքից:

Ռոստովից նոր էինք Երեւան տեղափոխուել, որ հայրս ինձ սովորեցրեց Յովհաննէս Թումանեանի այնքա՜ն հրաշալի փոխադրուած «Ամէնից լաւ տունը» բանաստեղծութիւնը: Ու երբ հօրս հետ կրկնում էի.

Ման եկայ, մայրի՛կ,
աշխարհից-աշխարհ,
Ամէնից սիրուն,
լաւ տունը, որ կայ,
Էս գորշ խրճիթն է,
Էս հին խրճիթն է,
Գետի եզերքին,
Ծառերի տակին:

Աչքերս լցւում էին եւ հօրըս աչքերն էին լցւում, քանզի, ինչպէս յետոյ հասկացայ, յիշում էր հեռւում թողած հայրական տունը, որից գազան թուրքերն էին ստիպել հեռանալ: Ես դարձեալ հօրիցս հետագայում լսեցի իր համաքաղաքացի բանաստեղծ Սիամանթոյի «Ափ մը մոխիր հայրենի տունէն» բանաստեղծութիւնը, որը նա ծննդավայրի՝ Ակն քաղաքի յիշատակեն էր նուիրել.

Ափ մը մոխի՛ր անհունիս
հետ, Հայրենի տուն,
Ափ մը մոխի՛ր քու
մոխիրէդ, ո՛վ պիտ բերէ,
Քու յիշատակէ՛դ, քու
ցաւէ՛դ, քու անցեալէ՛դ,
Ափ մը մոխիր...
իմ սրտիս վրան ցանելու...

Իսկ ահա խօսակիցս՝ Մարտինը, իմ պատասխանին էր սպասում, եւ ես գտայ այդ պատասխանն իմ նախնիների շնորհիւ, ես մրմնջացի Ակնայ հրաշք անտունիներից մէկը որն այնքա՜ն հասկանալի էր նաեւ արաբկիրցու նրա սրտին.

Ես չեփթալուի մորն էի,
Ապառած քարը բուսնէի,
Եկին, քաղեցին տարին.
Ջիս այլոց այգին տնկեցին:
Շաքարն ալ չերպէթ արին
Ու բերին ինծի ջրեցին:
Եղբա՛յրք, եկէք գիս տեղս
տարէք,
Ու ձեան ջրով ջրեցէ՛ք:

Լաւ են ասել մեր նախնիները, հայրենի հողից բռնի ուժով տարուած գեղձենու տնկին չի ցանկացել օտարի շաքարաջրով սնուել եւ աղաչում է իր տեղը տանել ու ձնաջրով ջրել: Ահա մի օր էլ հեռացողները կամ նրանց զաւակներն ու թոռներն են այս նոյնը կրկնելու, եւ կարեւոր չէ՝ ինչ խօսքերով: Բայց ասելու են, եւ ամէն մարդ խելովի է ասելու, քանզի այդ բառերը հիմա քնած են նրանց արեան մէջ, բայց մի օր արթնանալու են, կանչելու է արեան ձայնը, որ կարօտի ձայնն է եւ միմիայնակ են մնալու իրենց խղճի հետ իսկ ամենադըժուարը խղճին պատասխան տալն է: Եւ մարդու ամենամեծ դատաւորը նրա խիղճն է:

– Իսկ զաւակների՞ն պատասխան տալը, – հարցնում է Մարտինը:

Ու ես յիշում եմ, մի անգամ այստեղ՝ հրատարակչութիւն եկաւ դպրոցը նոր աւարտած մի աղջիկ: Ցանկանում էր, որ իր գրած բանաստեղծութիւնները կարդայի: Դրանք չա՛տ էին տխուր:

Երբ ակնարկեցի, սաստիկ յուզուեց: Պարզուեց, որ մայրը վախճանուել է, իսկ հայրն ու երեք եղբայր մեկնել են Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ: Աղջիկը կտրականապէս հրաժարուել էր գնալուց եւ սկզբում, եւ ճակատագրական վերջին պահին: Այժմ ապրում էր բարեկամների մօտ եւ մտադիր էր սովորել կամ աշխատել ու հանրակացարանում ապրել:

– Քեզ ինչպէ՞ս թողեցին ու հանգիստ խղճով գնացին, – եղածը ոչ մի կերպ չէի ընկալում ես:

– Նրանք կուրացել էին դոլարի գոյնից,– ասաց նա ու յիշեցի Պետրոս Մինթոյեանին «Մորգանի խնամուց», որը յիմարացած, էքստազի մէջ ասում է. «Ամերիկա, Ամերիկա, դոլար, դոլար, դոլար...»: Ես այդ աղջկան չասացի, թէ մօտ 1500 տարի առաջ հենց իր նման էր դատում եւ Եզնիկ Կողբացին՝ ասելով. «Ով նիւթական հարըստութեան է ձգտում, նա մրրութիւն է անում»:

– Իսկ քեզ ի՞նչը յետ պահեց գնալուց:

– Մօրս շիրիմը:

Ես ցնցուած էի նրա պատասխանից:

Այո, մօր շիրիմը: Եւ դա ամենաբնական ու ամենաբանական պատասխանն էր նրա համար: Թէ չէ, շքեղ թաղումներ են անում, եօթ, քառասունք, տարի, շիրմաքար ու այլ ծէսեր, իսկ յետոյ հանգիստ թողնում ու գնում են:

(ՇԱՐ. 2)

(Viene de Pág. 2)

PARSECHIAN...

so profundizamos en su estado de ánimo actual.

-Alberto, ¿tenés bronca?

- Sí, porque el equipo está abajo, pues no es el peor y debería estar más arriba.

- ¿Sólo por eso?

- Sí, aunque también lógicamente me duele irme así de Armenio, por una simple diferencia de pensamientos, cuando yo quería quedarme.

- Algo que quieras agregar...

- Agradecer a todos los que confiaron en mí y espero no haber defraudado, por esto que no llamaría fracaso sino una mala actuación, como hubo buenas, pero es una más. Lógicamente que no me voy a olvidar que al dirigir al Deportivo Armenio represento en mi función a la colectividad, y no es que pese sino que lo siento más que estando en otro equipo, aunque en mí profesión una derrota produce igual sensación en cualquier club donde se esté trabajando.

Se fue en medio del silencio, ése que él no merecía. Por eso lo hicimos hablar, para que dé su verdad y que todos lo conozcan. Merecía este reconocimiento. Por lo que fue, lo que es y lo que seguirá siendo para Armenio, club al que le ofreció todo, aunque ahora pretendan olvidarlo.

Daniel R. Der Avedissian

Deportes

Armenio perdió y se despide del fútbol grande

Así, tan simple es la cuestión que es tarde para lamentos. Ahora no importa analizar si lo ocurrido fue injusto, ya que Armenio perdió en esta semana, primero ante Central por 1 a 0, y luego en un encuentro decisivo enfrentando a Estudiantes en la ciudad de La Plata por 3 a 1, y con esto quedó casi condenado, porque en realidad sólo un milagro lo salva del descenso. Para que ello ocurra, no sólo debe ganar los dos partidos que restan, uno de los cuales será contra Independiente, puntero del Campeonato, sino que debe esperar que tanto Racing de Córdoba como San Martín de Tucumán no sumen ningún punto, y así aspirar a un definitivo desempate. Pero esto es algo difícil, por no decir imposible.

En este momento toda bronca es inútil, porque todos los armenios somos responsables por lo acontecido, desde aquél que siendo hincha de fútbol sigue a otros equipos, hasta el que deja de alentar por una serie de resultados adversos. Pero las consecuencias las sufre el jugador, que brinda todo para salir adelante, o el dirigente que se encuentra sin apoyo en una instancia tan importante. Por eso se llega a esto, más allá de la poca fortuna que se pudo haber tenido a lo largo del torneo y especialmente en algunos compromisos.

Quizás nunca más veamos a Armenio ganando en la Bombonera o en el Monumental de Nuñez, en aquellas tardes que serán inolvidables glorias del pasado. Un pasado que quizás pueda volver. Sólo falta que entre todos busquemos reencontrarlo, pues seguramente juntos lo podemos alcanzar, si es que verdaderamente nos gusta el fútbol y nos sentimos armenios.

Próximas fechas: el 25 de mayo, v. Independiente, en Ferrocarril Oeste en condición de local, y el domingo 28, v. Platense como visitante.

Daniel R. Der Avedissian

COCINA

Alicia Yernazian

Pan de cebollas

INGREDIENTES:

1 1/2 kg. de cebollas cortadas en aritos y rehogadas en aceite; sal, pimienta, una cucharadita de azúcar. Una taza de queso rallado. 3 huevos. Una taza de leche. 300 grs. de harina. 4 cucharaditas de polvo de hornear.

PREPARACION:

Batir los huevos, agregar la leche, las cebollas, el queso rallado y la harina tamizada con polvo de hornear, la sal, la pimienta y el azúcar.

Colocar en una asadera (N° 1), cocinar en horno moderado igual que una torta. Luego cubrir con queso mantecoso, orégano, ají molido y aceite; llevar nuevamente al horno hasta que se derrita el queso.

Servir en porciones acompañando carnes asadas.

Pollo agridulce

Cubrir el fondo de una asadera con manzanas verdes peladas y cortadas en rodajas finas y, a su vez cubrirlas con azúcar negra. Condimentar un pollo trozado con sal y pimienta, y acomodarlo sobre las manzanas.

Cocinar al horno. Unos minutos antes de terminar la cocción, cubrir el pollo con fetas de panceta ahumada y dejar en el horno hasta que se doren.

Donaciones

Garbis Malkassian por recuperación de su salud, A 1000 a SARDARABAD.

Hadjín celebra el 25 de Mayo

El 25 de mayo, a partir de las 13 horas, la Unión Residentes Armenios de Hadjín celebrará con un asado criollo, en su sede de Scalabrini Ortiz 2273, la fecha patria de la argentinidad. Por la tarde habrá mateada y distintos juegos de salón. Para mayor información y reservas acudir a los T.E.: 71-9931 y 48-0255, de 10 a 18 hs.

VENDEDOR/A COMPETENTE
en Lencería y Medias
Presentarse de 8 a 18,30 hs.
Larrea 331 - Buenos Aires

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2° Piso - Of. "K"
T.E.: 322-2768

EL PROFESIONAL LOS RECETA
BARTAMIAN LOS DISEÑA
SU HIJO LOS PREFIERE
LINEA PIE/RECTOR
DE ORTOPEDIA
BARTAMIAN

CALZADO CORRECTIVO
A PRUEBA
DE CHICOS
CALIDAD Y
DISEÑO

Calzado Correctivo
Calzado Deportivo
PLANTILLAS CORRECTORAS
Ortopedia Bartamian también las pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL
Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.
ORTOPEDIA
Bartamian
Av. Belgrano 1699 TE. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 TE. 3-4935 La Plata

U.G.A.B. U.G.A.B.
12ª OLIMPIADA MUNDIAL
LIGA DE JOVENES
Buenos Aires - Agosto 15 al 20
El evento deportivo más importante del año
Basquet Masc. y Fem. - Volley Masc. y Fem. - Ping Pong - Fútbol
EE. UU. - Canadá - Francia - Inglaterra - Austria - Suiza - Holanda - Chipre
Líbano - Egipto - Siria - Grecia - Australia - Brasil - Uruguay - Argentina

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier. de 10.00 a 19.00 hs.*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalía, recepción de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. 84
Cep. 00579 - San Pablo
T.E.: 813-6731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-31 14 Montevideo